

Kütise 4
eskiis on valmis
astuma rahva ette
lk 2

Lemmikloomaga
käivad kaasas
tema pidamise
nõuded
lk 4

Martin Kupper
heitis Turba
staadioni avamisel
hooaja parima
tulemuse
lk 5

Saue Valdus

NR 18 (66) SEPTEMBER 2020

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

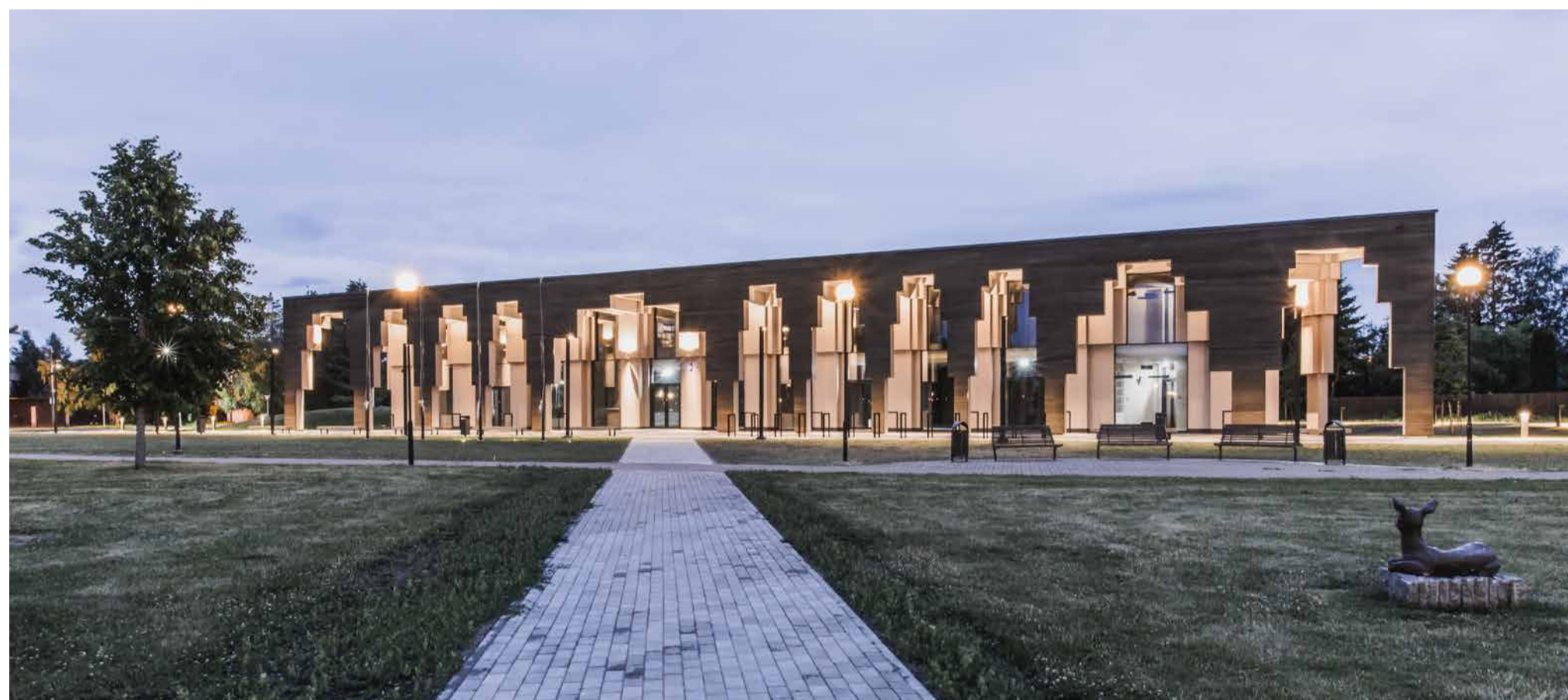

Foto: Karli Luik

Vallavalitsus alustas 21. septembrist tööd uues majas

Esmaspäevast, 21. septembrist, töötab Saue Vallavalitsus uuel aadressil Kütise tänav 8, Saue linn. Muutuvad ka lahtiolekuajad ja vastuvõtt on reeglina eelregistreerimisega.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Vallamaja Saue ning halduskeskused Laagris, Riisiperes ja Haibas on avatud

- esmaspäev, teisipäev, neljapäev kell 8.00-16.30, lõuna kell 12-13
- kolmapäev kell 8.00-18.30, lõuna kell 12-13
- reede 8.00-14.00

Ametnike vastuvõtt on eelregistreerimisega, vastava ametnikuga lepitakse kokku kellaeg ja koht. Kindlaks määratud

vastuvõtuajad on rahvastikuregistripidajal, sotsiaaltööspeialistidel ja sularahakassal.

Eelregistreerimisel on mitu põhjust

- Tihtipeale saab küsimus juba telefoni teel lahendada või saab selle lahendada elektroonselt kohapeale tulemata.
- Teinekord vajab küsimuse lahendamine eeltööd ja kohapeale tulles ei olegi võimalik kohe aidata.
- Inimene saab ametnikuga kokku leppida ka koha, kus kohtuda - kas vallamajas

	Saue Vallavalitsus (Kütise tn 8)	Laagri halduskeskus	Riisipere halduskeskus	Haiba halduskeskus	Laagri tervisekeskus	Saue tervisekeskus
Rahvastikuregister	T kell 9-12 ja 13-16 K kell 9-12 ja 14-18	E kell 9-12 ja 13-16 N kell 9-12 ja 13-16	E kell 9-12 ja K kell 14-18 Muul ajal eelregistreerimisega	E kell 9-12 ja K kell 14-18 Muul ajal eelregistreerimisega		
Sotsiaaltööspeialist			E kell 9-12 ja K kell 14-18	E kell 9-12 ja K kell 14-18	E kell 9-12 ja K kell 14-18	E kell 9-12 ja K kell 14-18
Eakate ja puuetega täisealiste spetsialist					E kell 9-12	K kell 14-18
Sularahakassa	E kell 9-12 ja K kell 14-18		Iga kuu täisnädala esimesel ja kolmandal kolmapäeval kell 9-12			

või hoopis halduskeskuses, kuhu tal on mugavam tulla. Eelregistreerimata võib juurde tulla, on soovitatud, paikneb püsivalt hoopis teises valla majas või on majast väljas tööülesandeid täitmas. Loomulikult, kui spetsialistil on võimalik, leiab ta külalise vastuvõtmiseks aja. Saue Vallavalitsuse ametnike kontaktid leiab

<https://sauevald.ee/ametnike-kontaktid>.

Need ametnikud, kelle töökoht oli vanas vallamajas, jätkavad tööd uues vallamajas. Haiba halduskeskuses jääb kõik samamoodi. Riisipere halduskeskuses muutuvad maja lahtioleku ja vastuvõtuajad. Suurim muudatus puudutab aga Laagri halduskeskust, kust suur osa ametnike uude vallamajja liikus.

Vallavalitsuse ja halduskeskuste üldnumbrid

- Saue Vallavalitsus 679 0180
- Laagri halduskeskus 654 1130
- Haiba halduskeskus 679 3014
- Riisipere halduskeskus 608 7231

Püsitöökoht Laagri halduskeskuses on vastuvõtusekretäri, planeeringute peaspetsialistil, võrkude spetsialistil, maareformi spetsialistil ja ehituse peaspetsialistil. Kohapeal käib rahvastikuregistripidaja ja ehitusregistri peaspetsialist.

Meie vallal on 24. oktoobril 3. sünnipäev. Tähistaseme seda üheskoos Saue linnas, Laagris, Riisiperes ja Haibas kontsertide ja tordisöömisega. Jälgi reklaami vallalehes, kodulehel ja FB-s.

Saue Vallavolikogu 24. septembri istungi päevakord

- Saue Vallavolikogu 30. juuni 2011. aasta otsusega nr 45 kehtestatud Alliku küla Pilliroo tn 26 ja 28 kinnistute detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine ehitusjärjekorra osas
  - Saue Vallavolikogu 27.09.2018 määruse nr 46 „Sotsiaaltoetuste kord“ muutmine
  - Saue vallas, Alliku külas, Koruserva üldmaa kinnistu eelläbirääkimistega kasutusse andmiseks pakkumise korraldamine
  - Volituste andmine halduslepingu sõlmimiseks
  - Laagri alevikus asuva Nurga kinnistu tasu eest Saue vallale omandamine
  - Saue valla teehoiukava 2021-2025 - I lugemine
- Volikogu istung toimub 24. septembril algusega kell 14 Kütise 8, Saue linn (uues vallamajas).

Uus töötaja - eripedagoog Kadri Kõrge- Rosalka

Kadri Kõrge-Rosalka alustas Saue Vallavalitsuses tööd eripedagoogina 24. augustil.

Ta on sündinud, kasvanud ja koolid lõpetanud Tallinnas. Kõrghariduse omandas Kadri Tallinna Ülikoolis.

2018. aastal lõpetas ta Tallinna Ülikoolis magistrantuuri, eriala on eripedagoog-nõustaja.

Kadri peamisteks tööülesanneteks on õpetajate ja lapsevanemate nõustamine kõikides meie valla koolides ja lasteaedades, kus puudub eripedagoog.

Meie valda tööle otsustas ta kandideerida, sest töökuulutus kõnetas teda. Kadri sõnul on sisseelamine uuel töökohal kulgenud hästi ja töökaaslased on toetavad.

Pildil on Kadri tütre Liisa-Maria ning kahe karvase sõbraga. Berti ja Hurmur on noored aastased Gröõni koerad. Gröõnid on kelgukoerad. Pilt on tehtud Aegviidus pärast matka Kõrvea kaunitel matkaradadel.

Foto: terakog

Saue Valdur

Ilmub kaks korda kuus ja toimetatakse tasuta kõikidesse postkastidesse üle valla. Lisaks on leht saadaval vallamajas, halduskeskustes ja kultuurimajas. Tiraaž 10 000. / **Toimetus:** Saue Vallavalitsus Tule tn 7, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaa / **tel:** 510 6932 / **e-posti aadress:** leht@sauevald.ee / Toimetusel on õigus kaastõid toimetada ja selguse huvides sisu lühendada. / **Reklaam:** reklaam@sauevald.ee. / **Reklaami hinnakiri:** www.sauevald.ee/vallaleht. / **Trükk:** Printall AS, Tala 4, Tallinn. / **Kojukanne:** Omniva.

Kütise 4 eskiis on valmis astuma rahva ette

Saue Vallavalitsus kutsub elanikke tutvuma Kütise 4 eskiisprojektiga. Tutvustav arutelu leiab aset kolmapäeval, 30. septembril, algusega kell 18 uues vallamajas Kütise tn 8, Saue linn.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piiirsoo@sauevald.ee

Uue hoone eramajade poole jääv osa on eskiisi järgi plaanitud kahekorruseline, Kütise tänava korterelamute vastu jääv pool neljakordne.

Hoone esimene korrus jaguneb eskiisprojekti järgi peamiselt 200-kohalise, läbi kahe korruse ulatuva saali, selle fuajee ja linna raamatukogu vahel. Saal jääb eramajade, raamatukogu korterelamute poole.

Esimesele korrusele on plaanitud veel kohvik, kaubakeskuse poolsesse külge jääv ruum postkontorile ja kolm väiksemat äripinda näoga Keskuse pargi suunas.

Madalama osa teisele korrusele on plaanitud pinnad Saue Kultuuri- ja Huvikeskusele, Saue linna asumiselsile ning äridele-büroodele.

Maja kõrgema osa teisel, kolmandal ja neljandal korrusel on eskiisil kokku 20 kahe- ja kolmetoalist korterit.

Parkimine on plaanitud uue hoone ja kaubakeskuse vahelisele alale, säilitades sissesõidu Kütise tänava poolt kaubakeskust teenindavale transpordile. Hoone fassaad astub sammu Keskuse pargi suunas kinnistu piirile.

Täna olemasolev hoone on amortiseerunud ja see on plaanis lammutada, kuid mitte enne, kui vana vallamaja aadressil Tule 7 on renoveeritud ja Saue Päevakeskuse võimalus uutesse ruumidesse ümber asuda. Oma koht tuleb ehituse ajal uue hoone valmimiseni leida ka postkontorile, asumiselsile ja teistele, kes Kütise 4 hoones täna tegutsevad.

Vallavanem Andres Laisa sõnul võiks uue hoone ehitus ajaliselt perspektiivis kõne alla

Kütise tänava poolt on hoone nelja-, eramute poolt kahekorruseline.

Läbi kahe korruse ulatuv saal on hoone madalamas osas.

Hoone fassaad avaneb Keskuse parki.

tulle mitte varem kui on Eesti majandus ja 2023. aastal, kuid kõik milline turusituatsioon, sõltub, millises seisus sest uue hoone ehitus

on plaanis korterite müügi arvelt rahastada vähemalt osaliselt moel või teisel.

Andres Laisk arvab, et vald paneb projekti enampakkumise korras müüki, jääb ise rentnikuks või ostab vallale vajalikud pinnad arendajalt välja. Arendaja aga see, kes kõige soodsama pakkumise teeb.

Väljastada ei saa 100 protsenti sedagi, et vald ise hakkab arendajaks, kuid sellest kõigest on veel vara rääkida, sest enne ei ole plaanis projektiga edasi minna, kui kogukondlik konsensus läbi arutelude on olemas, et sellist hoonet saab Keskuse pargi veerde rajada.

Video plaanitavast hoonest on leitav <https://bit.ly/35BYAVZ>

Mõnuste küla mõnus tee

Tänavune suvi tõi üle kogu valla kaasa suuremahulise tee-ehituse: rekonstrueerimise, asfaltkatendite uuendamise, pindamise, jalg- ja rattateede ehituse, aga ka haljastuse rajamise.

SAUE VALDUR
sirje.piiirsoo@sauevald.ee

Suurematele töödele lisaks sai mustkatte alla ligikaudu 16 kilomeetrit tolma- ja külalaid, nende hulgas Kohatu-Mõnuste tee 7,1 kilomeetri pikkune lõik. Kunagi, nii umbes

30 aastat tagasi, kirjutas Mõnuste küla noormees Armo Kernu koolis lõpukirjandit teemal „Minu unistus“. Armo kirjandi sisuks oli unistus sellest, et Mõnuste küla läbiks kord asfalttee.

Juba see aastatetagune unistus näitab, et

mustkattega tee on küla- ääretult oluline, mistõttu korraldas Mõnuste rahvas 5. septembril tee

piduliku avamise.

Koguneti kekpäeval täpselt küla keskel, Ristema ristis. Enamus kü-

larahvast oli kaasa elama tulnud.

Pärast külavanema tervitust loeti ette tee kasutamise reeglid, et teaks, kuidas tuleb liigelda nii, et märkaks ümbrust ja jõuaks naabritele tervituseks lehvitada. Oli lindilõikamine ja olid sõnavõttud, oli juttu naabrivalveprogrammist ja niisama olemine.

Tee õnnistas sisse Hageri Lambertuse koguduse juhatuse esimees Agu Kaljuste.

Tänuks Saue vallale tee mustkatte alla viimise eest valmis video, mille leiab <https://youtu.be/EdjzN-Iv810>.

Saue valla ametlikud teated

DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Saue Vallavalitsus kehtestas 16.09.2020 korraldusega Saue linnas Tule 22b kinnistu (katastritunnus 72703:001:0467) ja lähiala detailplaneeringu.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kinnistu-

te ümberkruntimine ja ehitusõiguse määramine ühe kahekorruselise kauplusalahoone rajamiseks.

Ühtlasi määratakse detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrasuse, haljastuse, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteli-

ne lahendus ning esitatakse servituutide vajadus.

Hoone ehitusalune pind 435 m². Planeeritava hoone lubatud katusetüüp: lame- või kaldkatvus, kaldega kuni 25°.

Planeeringuala asub Saue linnas Tule ja Tule põik tänavate ristmiku piirkon-

nas ning on hoonestamata. Saue linna kehtiva üldplaneeringu kohaselt asub Tule 22b kinnistu tiheasustus- alal, planeeritava maa-ala maakasutuse juhtotstarbeks on määratud tootmismaa.

Detailplaneeringu materjaliga saab tutvuda Saue valla veebilehel ht-

[tps://sauevald.ee/keh-testatud-detailplaneeringu-2020](https://sauevald.ee/keh-testatud-detailplaneeringu-2020)

Lähemat informatsiooni saab planeeringute koordinaatorilt Kaili Tuulikult: telefon 5453 6167, e-post kaili.tuulik@sauevald.ee.

Märkamisaeg

Suve lõpu poole on just paras aeg, et korraks tagasi vaadata ja märgata enda ümber inimesi ja tegusid, mis elu siin Saue vallas võrtsitanud on.

KAIJA VELMET
Kultuuritöõjuht

Kindlasti on sõbra või naabriga olnud juttu sellest, mida kõike Saue vallas korraldatud, korda tehtud või veelgi enam – kes on teinud ja võtnud eestvedaja rolli enda kanda. On just paras aeg istuda veel sõpradega ümber laua ja arutada, et mis siis on aasta jooksul kõnetanud ja kellest on kõige enam juttu olnud.

Ootame 30. septembriks ettepanekuid, keda soovite tunnustada. Tunnustuse kategooriaid on Saue vallas kohe päris mitu.

• **Aasta sädeinimene** on Saue valla elanik, kes on kogukonda ühendanud ja kellel on kogukonnas oluline roll või kes on panustanud oma mõtete ja tegevusega piirkonda ja / või valla arengusse.

• **Aasta vabatahtlik** on Saue

valla elanik, kes on märkimisväärselt panustanud mõne vabatahtluse tegevusse.

• **Aasta ettevõtte** on Saue valla äriühing, mis on panustanud aktiivselt kohalikku kogukonda.

• **Aasta vabatahtlik** on Saue valla vabatahtlik, mis on silma paistnud oma aktiivse tegevusega kogukonna arengusse.

• **Aasta noorsportlane** on kuni 22-aastane (k.a) sauevalla elanik, kes on silma paistnud sportlike saavutustega.

• **Aasta sportlane või aasta võistkond** on Saue valla elanik või Saue valda esindanud võistkond, kes on silma paistnud sportlike saavutustega.

• **Aasta loomeinimene** on Saue valla elanik, kes on silma paistnud oma tegemistega kultuuri valdkonnas

• **Tunnustus „Tegus noor“** antakse Saue valla noorteühendusele või kuni 26-aastasele Saue valla elanikule, kes

on silma paistnud oma tegevusega.

• **Aasta noorettevõtja** on kuni 26-aastane Saue valla elanik, kes on silma paistnud oma tegevusega ettevõtluse valdkonnas.

• **Noorte lemmik** on isik, ettevõtte või kollektiiv, kelle eestvedamisel või toetusel on vallas toimunud mõni ettevõtmine või sündmus, mis aasta jooksul on valla noortele olnud olulise tähtsusega.

• **Aasta abistaja** on Saue valla elanik, kes on märganud enda kõrval abivajajat, on oma tegevusega aidanud abivajajaid.

Kui nüüd seda tunnustuste nimekirja vaadates keegi meenus, siis palun esitage oma kandidaat hiljemalt 30. septembriks, aga tähtaega ei pea

ootama jääma, võib ka kohe kirja teele saata.

Kandidaadi esitamiseks tuleb saata meiliaadressile info@sauevald.ee avaldus, kus on kirjas teie enda ehk esitaja andmed (nimi ja isikukood, juriidilise isiku puhul registrikood, kontaktid, tunnustatava andmed (nimi, meiliaadress ja telefon), tunnustusavalduse liik ja põhjendus.

Põhjendus peaks olema kindlasti pikem kui üks-kaks lauset, võiks lausa olla ühe lehekülje pikkune.

Esitatud avaldusi vaagivad volikogu valdkondlikud komisjonid ja komisjonide valiku kinnitab Saue vallavolikogu. Tunnustused antakse üle novembrikuus spetsiaalsel Saue valla tunnustamisüritusel.

„Imelised aastad“ – koolitus 2-8-aastaste laste vanematele

Saue vallas alustab 22. oktoobril juba neljas vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ koolitusgrupp.

TRIIN TAAL
Laste kaitsespetsialist

Koolitus on mõeldud 2-8-aastaste laste vanematele, kes soovivad ennetada laste võimalikke käitumisprobleeme, tulla toime perekriisidega või kelle peres kasvavad käitumishäiretega lapsed.

Sel korral toimub koolitus Riisipere Lasteaia ruumides, koolitajad on Kristel-Liis Kainismaa ja Katri Bergmann.

Vanemate nõustamine ja koolitamine on tõenäoliselt üks tõhusamaid viise, kuidas ennetada erinevaid probleeme, mis võivad tulla ette lapse kasvatamisel.

Üheaegselt on vajalik seada lapsele piirid ja olla toetav, aga samas mitte liiga sekkuv, olla nõudlik ja samaaegselt õrn, pakkuda lapsele lähedust ja õelda vajadusel „ei“.

Vahel võib tunduda, et vajadused on justkui vasturääkivad ja ootused vanemale püüdmalt kõrged. Täiendavalt tuleb arvestada iga lapse vanuse ja arenguvajadustega.

Lapse kasvatamisel oleme sageli silmitsi olukorraga, kus jõud saab otsa ja mõistus ütleb üles. Pisike inimene vaatab oma segaduses vanemale otsa ja mõlemal on ühtäkki ebakindel olla.

Vanemluskoostöö õpetab erinevaid viise, kuidas ennetada konfliktolukordi, kuidas keerulises olukorras hakkama saada, last motiveerida ja iseendale aega leida.

Lapsel on turvaline olla, kui tema vanem tunneb ennast vanema rollis kindlana ja oskab ka kriitilises olukorras adekvaatset reageerida. Nii on lapsel võimalik turvaliselt piire kombata ja maailma avastada. Vanem saab vastutasuks usaldusliku ja lähedase suhte oma lapsega.

Turvalises lapse-vanema suhtes kasvavate laste puhul esineb keskmiselt vähem kooliprobleeme, neil on paremad suhted eakaaslastega, parem eneseväljendusoskus ja väiksem tõenäosus antisotsiaalsele käitumisele, nagu näiteks agressiivsus ja sõltuvusainete tarvitamine.

Vanemlusstiil on kahtlemata määrav ka lapse vaimse tervise seisukohalt. Mida turvalisemad suhted, seda parem vaimne tervis. Pikemas perspektiivis võimaldab see kasvatada tervemaid ja rahulolevamaid täiskasvanuid.

Vanemluskoostöös liitumiseks ei pea peres olema probleeme lastega või vanemate vahel. Uued teadmised ja võimalus arutada teiste vanematega erinevate küsimuste

Saue valla lastekaitsespetsialistide kontaktid ja tööpiirkonnad

Liis Tooming
liis.tooming@sauevald.ee
Telefon: 5194 8869
Tööpiirkond: Hüüru, Kiia, Püha, Vatsla, Alliku ja Koidu küla

Reili Raamat
reili.raamat@sauevald.ee
Telefon: 5551 2468
Tööpiirkond: Haiba, Kernu, Kirikla, Kohatu, Kustja, Metsanurga, Mõnuste, Allika, Hingu, Kaasiku, Kibuna, Laitse, Pohla, Ruila, Vansi, Kabila, Koppelmaa, Maidla, Muusika, Pällu, Pärinurme, Tagametsa ja Ääsmäe küla

Estelle Laane
Tööpiirkond: Laagri alevik
Telefon: 5866 0485
E-post: estelle.laane@sauevald.ee

Pille Toomsalu
Tööpiirkond: Saue linn ja Vanamõisa küla
Telefon: 5912 5591
E-post: pille.toomsalu@sauevald.ee

Triin Taal
Tööpiirkond: Riisipere ja Turba alevik ning Munalaskme, Aude, Jaanika, Madila, Mustu, Nurme, Odulemma, Vilumäe, Ürjaste, Aila, Jõgisoo, Valingu, Ellamaa, Kivitammi, Lehetu, Lepaste, Siimika, Tabara, Viruküla ja Tuula küla
Telefon: 5551 4224
E-post: triin.taal@sauevald.ee

üle tulevad alati kasuks. Mõnikord võib tuge anda seegi, et juba rakendatav praktika ongi kõige parem.

Võimalik, et kunagi läbitud vanemluskoostöö on just see põhjus, miks suuremad mured lapse kasvatamisel jäid tulemata ja vanem ennast lapse kasvatamise protsessis kindla-

na tundis.

Täiendav teave koolituse kohta: <https://www.terviseinfo.ee/et/projektid/vanemlusprogramm-imelised-aastad>.

Koolitusprogrammis kasutatavat raamatut „Imelised aastad. Juhend 2–8-aastaste laste vanematele“ saab huvi korral osta Atlex Kirjastusest.

Huvitegevuse toetus toimetulekuraskustes perede laste ja noortele

Saue vallas elavatel, 7-19-aastaste toimetulekuraskustes perede laste ja noorte vanematel on võimalik taotleda huvitegevuses osalemiseks toetust. Toetust saab taotleda 2020. aastal kuni 10. detsembrini.

Tegemist on riigieelarvest omavalitsusele antud huvihariduse ja huvitegevuse toetuse rahadega. Ühe lapse kohta on ette nähtud kuni 200 eurot.

Toetuse eesmärk on toetada peresid, kelle leibkonna sissetulek ühe leibkonna liikme kohta on taotluse esitamisele eelnenud kalendrikuus alla kolme-kordse riikliku toimetulekumaara, mis on 450 eurot.

Toetusega kompenseeritakse noorte huvihariduses ja huvitegevuses osalemise tekkivaid kulusid perioodil september kuni detsember 2020. Eelduseks on lapse ja vähemalt ühe vanema ametlik elukoht Saue vallas.

Toetust antakse vahendite soetamise, õppemaksumade, osalemistasude, üritustel või võistlustel osalemise kulude ja transpordikulude kompenseerimiseks. Vahend peab olema soetatud või tegevus toimunud vahemikus september kuni detsember 2020.

Toetuse taotlemiseks esitage

• allkirjastatud avaldus paberaknjal või elektroonselt (info@sauevald.ee), vorm on leitav <https://sauevald.ee/koik-avaldused>;

• kulutusi ja nende tasumist tõendavad dokumendid;

• huvitegevust või huviharidust korraldava organisatsiooni kinnituskiri noore osalemise kohta huvihariduses või huviringis.

Lisainfo haridusspetsialist Margit Otsalt, margit.ots@sauevald.ee, 511 2820.

MARGIT OTS
Haridusspetsialist

Erivajadustega laste ja noorte huvihariduse ja -tegevuse toetus

2020. aastal on Saue vallas elavatel 7-19-aastaste erivajadustega laste ja noorte vanematel võimalik taotleda huvihariduses ja -tegevuses osalemiseks toetust.

Toetust rahastatakse riigieelarvest Saue vallale selleks otstarbeks eraldatud vahenditest.

Toetus on mõeldud erivajadusega lastele ja noortele, kellel on sotsiaalkindlustusameti otsusega määratud puue. Eelduseks on, et lapse elukoht koos vähemalt ühe vanemaga on toetuse väljamaksmise aasta 1. jaanuari seisuga Eesti rahvastikuregistri andmetel Saue vallas. Toetuse suurus on kuni 200 eurot aastas, taotleda saab aastaringelt ja hilisem taotlemise tähtaeg on käesoleva aasta 10. detsember.

Toetatavad kulutused

- vahendite soetamine
- õppemaksud, osalemistasud
- üritustel või võistlustel osalemiskulud
- transpordikulud

Toetuse taotlemiseks on vajalik vallavalitsusele esitada:

• allkirjastatud avaldus paberaknjal või elektroonselt (info@sauevald.ee)

• kulutusi ja nende tasumist tõendavad dokumendid

• huvitegevust või huviharidust korraldava organisatsiooni kinnituskiri noore osalemise kohta huvihariduses või huviringis.

Taotluse vorm on leitav Saue valla kodulehelt <http://sauevald.ee/avaldused>.

Lisainfo
Haridusspetsialist Margit Ots, e-post margit.ots@sauevald.ee, telefon 679 0177, 511 2820.

MARGIT OTS
Haridusspetsialist

Sügisene lehevedu

Sellest sügisest on ühinemisele Saue valla ja Saue linna elanikel korraldatud jäätmeveo raames võimalik kaks korda aastas tellida biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete äravedu, sealhulgas sügisese puulehed. Ühinemisele Nissi ja Kernu vallas käivitub teenus 1. aprillist 2021.

Puulehti enam tasuta ära ei viida

Et vedu tellida, tuleb end vedaja juures kirja panna. AS Ragn Sells ootab tellimusi e-posti aadressil info@ragnsells.ee või tellimus@ragnsells.ee.

Tellimuses märkige ära tellija nimi (Ragn-Selli kliendi või lepingu number), jäätmete asukoha aadress ja kogus.

Aia- ja haljastusjäätmed tuleb koguda kuni 150-liitristesse kottidesse (mustast kilest), koti suu tuleb jäätmete üleandmiseks kinni sõlmida.

Sel sügisel on aia- ja haljastusjäätmete äraveo päev 5. november. Ühe kuupmeetri äravedu maksab 7,09 eurot.

Aia- ja haljastusjäätmeid saavad Saue valla elanikud ära anda ka Pääsküla jäätmejaama selle lahtiolekuaegadel. Meie valla elanikule on 0,6m³ äraandmine tasuta kord päevas tooja kohta.

LISAINFO

AS Ragn-Sells

Suur-Sõjamäe 50a, Tallinn
Kliendiinfo: 606 0439 E-R 8.00-17.00.
E-postiaadress: info@ragnsells.ee

Pääsküla jäätmejaam

Raba tn 40, Pääsküla, Tallinn (sissepöret osutab suunaviit tekstiga „Jäätmejaam“)
Avatud E, T, K, R kell 12-20 ja L-P 10-18. Neljapäeviti ja riigipühadel on jäätmejaam suletud.
Telefon 1345 (24h)

Heakorraspetsialist Marju Norvik

e-post: marju.norvik@sauevald.ee, telefon 515 6878
sauevald.ee/jaatmejaamad-ja-punktid
sauevald.ee/korraldatud-jaatmevedu

MARJU NORVIK

Heakorraspetsialist

RAHVATANTSURÜHM KERNU TANTSUMEMMED OOTAB UUSI LIIKMEID

Alustame oktoobris Haibas
halduskeskuse kultuurisaalis.
Info 5698 1828.

Aiajäätmete metsa alla poetamine on ebaseaduslik

Meie vallas ringi sõites hakkab sügise saabudes järjest enam silma tee äärde visatud muruniidet, puulehti, kuivanud taimevarsi, õunu, põõsaste oksid. Kõik see visatakse tee kõrvale hunnikusse, mis ajapikku haisema hakkab ja mädaneb.

MARIKA ILVES
Keskkonnaspetsialist

Aiajäätmete metsa alla sokutamine ei ole lubatud tegevus

Mida siis nendega teha?

Õigesti toimivad need kinnistu omanikud, kes kodumajapidamises tekkinud biolagunevad jäätmed kompostivad nende tekkekohas, arvestades valla jäätmehoolduseeskirjas sätestatud nõudeid.

Saue valla jäärmehoolitsemiseeskirja sätestab, et aia- ja haljastusjäätmeid tohib kompostida oma kinnistul lahtiselt aunas.

Märgime ära, et biolagunevaid köögijäätmeid

võib kohapeal kompostida ainult selleks ettenähtud kinnistes kompostrites, kuhu ei pääse ligi linnud ega loomad.

Tuleb jälgida, et kompostimisnõud ja –aunad paikneksid naaberkiinnistust vähemalt kolme meetri kaugusel, kui naabrid ei lepi kokku teisiti.

Kompostimine on lihtne ja looduslik protsess, mille käigus tarbivad bakterid, mikroorganismid, seened ja ka vihmaussid erineva päritoluga orgaanilist materjali. Selle elutegevuse käigus tekib biolagundavatest jäätmetest väärtuslik ja toitainerikas muld.

Saue valla kinnistu omanikul on valida, kas anda aiajäätmed üle korraldatud jäätmeveo osutajale või kompostida biolagunevaid jäätmeid enda kinnistul. Hetkel saab teenust kasutada ühinemisele Saue vallas ja Saue linnas ning alates 01.04.2021 laieneb teenust ka ühinemisele Kernu ja Nissi valla elanikele.

Kes aga aeda kompostikasti või –hunnikut ei soovi ning ka eelpool toodud variant ei ole meeltemööda, võib aia- ja haljastusjäätmed viia

Pääsküla jäätmejaama.

Saue valla elanikule on aia- ja haljastusjäätmete, taimse koe, hekkide ja puude kärpimisjäätmete, rohust ja lehtedest koosneva materjali äraandmine teatud koguses tasuta – kord päevas 0,6m³ tooja kohta.

Saue vallas on kehtestatud olmejäätmevahutite tühjendamise sageduseks nii tihe- kui hajaasustuses, kus biolagunevate jäätmete kompostimine on jäätmetekkekohas tagatud, vähemalt üks kord 12 nädala jooksul. Seega saad

kompostides kujundada endale ka hõredama jäätmeveograafiku ning samas teha head loodusele.

Sügiseti on tihti muruks mahalangenud puulehed. Üheks nipiks on lehed muruniitjaga üle lasta. Nii muutuvad need väikesteks tükkideks ja komposteeruvad kiiresti. Tulemuseks on ilus muru järgmisel aastal, lisaks kokkuhoid aia- ja haljastusjäätmete äraveost.

Kasulikku nippe kompostimise kohta leiab Teeme Ära Sihtasutuse kodulehelt www.kompostiljon.ee.

Lemmikloomaga käivad kaasas tema pidamise nõuded

Saue valla lemmikloomade pidamise eeskiri sätestab koerte, kasside ja muude lemmikloomade pidamise nõuded meie valla territooriumil ning on kohustuslik täitmiseks kõigile.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

On taas paslik meelde tuletada, millised need reeglid on, sest siit ja seal valla nurgast tuleb teateid omapäi uitavatest koertest ja naabrite aedades kohatult käituvatest kassidest, kes liivakaste, muru ja peenraid väljaheidetega reostavad.

Suur osa meie valla elanikest elab siiski tiheasustuses, kus olud on teised, kui üksiseiva talumaja juures, ja sestap on teised ka linnaruumi ühiselu reeglid.

Lemmikloomade pidamise nõuded on ju tegelikult lihtsad: hoida teda oma korteris, majas või aias, vaata, et ta hulkuma ei pääseks, inimesi

ja teisi loomi ei häiriks, ohustaks või kallale ei kipuks, avalikku korda ei rikuks. Ära kohtle teda halvasti, ära hülga teda, ära jäta abitusse seisundisse, anna talle piisavalt süüa ja juua – armastust muidugi ka.

Käi temaga regulaarselt arsti juures ja lase vaktsineerida. Jalutama minnes pane kaela rihm ja kui tegu on tõesti isendiga, kes purelema või hammustama kipub, siis pähe suukorv.

Oma looma järelt avalikus kohas väljaheidete koristamine kuulub ka asja juurde.

Teada võiks sedagi, et kui hakkate hulkuvat looma pidevalt söötma, muutute automaatselt omanikuks.

Kaotsi läinud lemmikloomade aitab leida mikrokiip

Koerte ja kasside kiibistamine on Saue vallas kohustuslik, teiste lemmikloomade puhul on kiibistamine soovituslik. Mikrokiipi võib paigaldada vaid tegevusluba omav veterinaararst.

Koera ja kassi peab kiibistama 14 päeva jooksul päevast, mil lemmikloom sai kolmekuuseks. Täiskasvanud koer või kass tuleb märgistada 14 päeva jooksul, kui te olete ta endale võtnud.

Kiibistatud lemmikloom peab olema registreeritud lemmikloomaregistris LLR.

Suve lõpus korraldab vallavalitsus valla erinevates paikades lemmikloomade kiibistamise ja vaktsineerimise kampaania, mis läks väga hästi.

Turbas käis oma lemmikloomade kiibistamas-vaktsineerimas väga palju inimesi. Laitsesse toodi palju koeri, Ääsmäele palju kasse.

Selleid kampaaniaid on kavas jätkata, lisades plaani veelgi enam punkte.

Lemmikloomad

Saue valla lemmikloomade pidamise eeskiri on leitav valla kodulehelt www.sauevald.ee või Riigi Teatajast www.riigiteataja.ee.

Lemmikloomaregister
www.llr.ee

KUI LEIAD HULKUVA LOOMA, ANNA TEADA

Saue vallavalitsus
Heakorraspetsialist Marju Norvik
marju.norvik@sauevald.ee; E-R 515 6878

Loomade hoiupaik
L-P 631 4747, www.pets.ee

Eesti loomakaitse selts
info@loomakaitse.ee; E-R 9-17, 526 7117

Saue vallas korraldab hulkuvate loomade püüdmist vallavalitsus

Püütud loomad paigutatakse varjupaika, kus neid hoitakse 14 päeva arvates kuulutuse avaldamisest varjupaiga interneti koduleheküljel või ajakirjanduses. Selle aja jooksul võib loomapidaja looma tagasi nõuda, kui ta tasub looma püüdmis- ja ülalpidamiskulud. Pärast eelnimetatud aja möödumist antakse loom uuele pidajale või hukatakse.

Sellelega, et tema lemmik võib saada varjupaika

ka viidud, kui ta omapäi ringi hulgub, peab arvestama iga looma omanik. Hulkuv on ka kass, kes võõrastes aedades ihu kergendamas käib, ning kassiomani keele kehtivad samad reeglid, mis koeraomanikele.

On omanikke, kes kassigagi rihma otsas jalutavad, on omanikke, kes on suutnud piirdeaia kassikindlaks muuta, on võimalik paigaldada ka raadiopiire.

Hoolige oma lemmikloomast, sest hulkuma minnes võivad nad auto- gi alla jääda.

Martin Kupper heitis Turba staadioni avamisel hooaja parima tulemuse

Eesti parimad heitjad kogunesid 12. septembril Turba uuele staadionile, et see kuulitõuke- ja kettaheitvõistlusega sisse pühitseda.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piiroso@sauvald.ee

Päev, mida juhtis Gaute Kivistik ning aitas vedurina korraldada Turba kooli vilistlane ja kõige kõvem kohalik heitemees Ants Kiisa, algas 30 meetri jooksuga lastealastele ja 60 meetri jooksuga kooliõpilastele. Lapsed said veel tasuta ratsutada, visata vilepalli ja end proovile panna Crocsi-võistluses, kus tuli ülisuurte jalgadega distants läbida.

Järgnes staadioni pidulik avamine auringi ja lindilõikamisega. Selleks puhuks oli Turbasse kohale tulnud kaugushüppaja Ksenia Balt, kelle sportlasekarjäär kunagi Turba staadionil alguse sai, ning endine kettaheitja Gerd Kanteri, kes Turba rahva ja võistlejatega soojendusringi läbisid.

Kuulitõukes oli kohal

suurem osa kohalikust eliidist. Meestest näiteks Jander Heil ja Karl Koha, naistest tänavune Eesti meister Valeria Radajeva ja pronksi omanik Gertu Küttmann.

Pärast kuulitõuke võistlust astusid heiteringi kettaheitjad. Oli oodata Martin Kupperi ja Priidu Niidu vahelist duelli. Naistest oli võistlustules värske Eesti meister Kätlin Tõllasson.

Meeste kettaheites oli parim Martin Kupper, kes võitis tulemusega 61.99, mis oli ta senise hooaja parim heide. Teiseks jäi Priidu Niit tulemusega 58.57. Kolmandale kohale tulnud Egert Jõesaare parimaks heiteks jäi 52.25.

Naiste kettaheite võitis Kätlin Tõllasson tulemusega 52.09.

Meeste kuulitõuke võitis Jander Heil, kes sai kirja tulemuse 19.26, naistest oli parim Valeria Radajeva tulemusega 13.20.

Foto: Eneli Ööpik

Soojendusring koos Gerd Kanteri ja Ksenia Paltaga.

Martin Kupper (vasakult teine) heitis Turba staadioni avamisel hooaja parima tulemuse.

Turba staadion

Turba staadioni uuendamine lõppes suures mahus 2019. aasta sügisel. Tänavusse aastasse jäi ilmastikuolude tõttu tartaani paigaldus jooksu- ja hoovõturadadele ning korvpalliplatsile.

Staadioni ümberehituse maksumuseks kujunes riigihanke tulemusel 217 865 eurot käibemaksuta. Rekonstrueerimist toetas riik 100 000 euroga, teise osa investeeringust kattis Saue vald eelarvest. Tööd teostas hanke võitnud Warren Teed OÜ.

Mida uuendus kaasa tõi?

- 400-meetrine kahe raja ja tartaankattega jooksuring, staadioni koolipoolisel küljel neli jooksurada pikkusega 110 meetrit
- uuendatud murukatte ja stantsionaarsete värvataga jalgpalliväljak
- tartaankattega korvpalliplats
- liivakattega rannavõrkpalli- ja rahvastepalliplats
- hoojooksurajaga kaugushüppekast
- kuulitõuke- ja kettaheiteala
- palli- ja odaviskesektor
- jalgratturiõppeks vajalik harjutusväljak
- väljõusaal nelja treeningseadmega. põlvetooste, suusatamine, sõudmine, löuatõmme
- takistusrada
- 20 ruutmeetri suurune abihooned väljalade inventari ja väljaku hooldamiseks vajaliku tehnika hoidmiseks, mis rajatud olemasoleva õue õppeklassi külge, mida saab kasutada varjualuse ja puhkepaigana ning riietumiseks

Linn pidas 27. sünnipäeva

Saue linn pidas augusti lõpus 27. sünnipäeva. Traditsiooniks on kujunenud, et päeval on külalised oodatud üle linna paiknevatesse kodukohvikutesse, õhtu lõpetab kontserdiga sünnipäevapidu.

SAUE VALDUR
sirje.piiroso@sauvald.ee

Üle linna oli kohvikuid kokku 41, neist 16 tegutsesid Keskuse pargi toidutänaval. Toidu-

tänavate eest seisid hea linna asumiselts: jagas platse, kutsus kauplejaid, aitas leida esinejaid, korraldas prügi-majandust ja palju muudki veel, mida pidulised tähelegi ei pannud.

Foto: Sirje Piirsoo

Aitäh kohvikupidajatele.

Tänavune pidu erines varasemast selle poolest, et õhtune kontsertki oli Keskuse

pargis. Pärast mälumängu ja kohvikupidajate tänamist astusid lavale Mairo ja Inga,

seejärel Väikeste Lõõtspillide Ühing. Päeva jagus päikest, vih-

ma ja vikerkaart, tohutult palju toreid inimesi ja maitsvat kraami kõhutäiteks, mälumängu ja uue vallamaja uudistamist, esinejaid laval ja muruplatsil, õhtuse peo tarbeks food truck' idki Küttise tänaval kohal.

Suur tänu sauelased, külalised, kohvikupidajad ja koostööpartnerid – just teie tegitegi linna sünnipäeva nii vahvaks, nagu see tänavu oli.

Linna sünnipäeva korraldas Saue Kultuuri- ja Huvikeskus tõhusas koostöös linna asumiseltsiga.

LC Saue kogus heategevusse paigutamiseks vahendeid

Saue linna 27. sünnipäeval, 23. augustil toimunud kohvikute päeval, kogusid Saue lionklubi (LC Saue) liikmed heategevusliku loterii abil vahendeid Saue lastega seotud projektide rahastamiseks. LC Saue tänab kõiki firmasid ning eraisikuid, kes andsid oma panuse loterii võidufondi.

LC Saue president Jaan Kalbus ja loterii-toimikonna esimees Ants Torim annavad peavõidu – televiisori – üle õnnelikule võitjale. Foto: Tõnu Kumari

Loteriid toetasid

Adven AS, Agroshop OÜ, Aisiko OÜ, Arco Transport AS, Autokatte OÜ, Barem OÜ, Bisontesolar OÜ, Erato OÜ, Eritex Invest OÜ, Factory Seven OÜ, Ferrum Fabrika OÜ, Finest Steel AS, Fors MV AS, Hansadoor OÜ, Kalsep OÜ, Keila Tarbijate Ühistu, Kulukaubandus OÜ, Malldisain OÜ, Oilikom Autikeskus OÜ, Pinksiklubi, Rotos, Remoreks OÜ, Rotos Kaubanduse OÜ, PPN Cargo OÜ, Sami AS, Santa Maria AS, Saue Auto AS, Saue Huvikeskus, Saue Rauakaubad OÜ, Saue Vallavalitsus, Toode AS, Õllonaut OÜ, Aado Liblikmann, Jaan Kalbus, Mati Riimaa, Mati Tõnismäe, Olev Trei

MINI&MUUSIKAL

Kutsub muusikahuvilisi laululapsi oma rõõmsasse perre!

Tegeme lapse loovuse arendamiseks läbi erinevate muusikaliste komponentide - laulu, pärimängu, tantsu. Esinemise erinevatel kontserditel, esinemistel ja ka konkurssidel.

Rõõm muusikast on esmalt, kõrged tulemused on meile lisavääruseks! Mälestuseks jõuluplaat, mida lindistame üle aasta.

Traditsioonilised kontserdid ja esinemised huvitavates paikades.

Laalustudio "Minimuusikal" alustab hooaega 2020/2021 rühmadega:

teisipäeviti Laagri Kooli Mõldre majas kell 13.10 I-III klass;

neljapäeviti Laagri Koolis kell 13.10 I-III ja kell 14.05 IV-VI klass

Info ja registreerimine:
info@laagrihuvialakool.ee

SAUE VALLA LAULULAPS

Pelvoorud:

R. 16. oktoobril Laagri kultuurikeskuses (10-19 a)

L. 17. oktoobril Riisiperes Nissi põhikoolis (5-9 a)

Lõppvoor koos händiga:

L. 24. oktoobril Haiba rahvamajas

Konkursile saab registreeruda 2. oktoobrini.

Lisainfo:
Kuldar Paju
telefon 505 2465
kuldar.paju@sauvald.ee

Kristine Esko: tants on mulle võti ellu, võti elu tundmisse

„Riisipere on Tallinnast parasjagu kaugel, aga samas nii lähedal, et igapäevaseks linna sõita, kui selline vajadus peaks tekkima,“ räägib Eestis ja maailmas tuntud võistlustantsija, tänane tantsuõpetaja Kristine Esko, miks ta perega Riisipere kanti elama asus.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

„Ma olen sündinud Hiiu maakonnas Haapsalu vallas. Maantee on mulle tuttav ja kodune ning merigi on piisavalt lähedal. Kõik eluks vajalik on olemas: looduse ilu, eraldatus, aga samas pood, hea kool ja raudteejaam on lähedal, kõik võimalused õpetada tantsu ka.

Elu maal on minu jaoks tunduvalt mitmekülgsem ja võimalusterohkem, kui seda on elu Tallinnas või mõnes muus suurlinnas,“ jätkab ta.

Ja see on tore, et nii on, sest kõigil huvilistel on võimalik Riisiperes osa võtta seltskonnatantsutundidest täiskasvanutele. Kristine Esko juhendamisel.

Tunnid on kolmapäeviti kell 19 Nissi Põhikoolis. Oktoobris algavad online-barokktantsutunnid naistele, mis toimuvad esmaspäeviti kell 19.

Veebipõhistes tundides osalemine ei ole piiratud elukohaga, aga kui Riisipere on Tallinnalegi piisavalt lähedal, siis seda enam paljudele meie valla erinevates paikades elavatele tantsuhuvilistele, et seltskonnatantsutunnist Riisiperes osa võtta.

Vallaleht uuris Kristine Eskolt, mida tants talle tähendab, kuidas ta tantsu juurde jõudis, kellele tantsimine sobib, millal on õige aeg alustada ja muudki veel.

Kas tantsimine on treening või midagi enam?

Sõna treening on seotud spordiga. Eesti keele selgetas sõnaraamatus on kirjas: „Treening on sportlaste kutsealase ettevalmistaja ja õpetaja. Treening tähendab süstemaatilist harjutamist teatud kehaliste või vaimsete omaduste saavutamiseks või säilitamiseks.“

Ma olen ka ise püüdnud nooremalt teostada, et tantsus on spordile omased elemendid. Näiteks tugev füüsiline pingutus ja paljud tantsustilid on olemas võistlusmoment.

Tõestada seda, et tants on osalt ka sport on isegi kuidagi naeruväärne, sest see lihtsalt on nii. Muide, break-tants jõudis nüüd ka olümpiale. Võistlustantsu, milles

mina olen võistelnud, on püütud olümpiaalade hulka saada juba üle kahekümne aasta. Break tegi võistlustantsule ära.

Minu jaoks on tants esmajärjekorras üks kunsti liike ehk viis enda loominguks väljendamiseks. Kõik muu, sealhulgas sportlik element, on tantsu juures siiski teisejärguline. Kui tants on kunsti osa, siis ta teenib ja aitab inimest. Seepärast eelistan tantsu puhul selliseid sõnu nagu tantsutund tantsutreeningu asemel ja tantsuõpetaja tantsutreeneri asemel.

Millal on õige aeg tantsimisega alustada?

Tantsimisega alustada on alati õige aeg. Peab ainult tahtmist olema.

Lastel, nii poistel kui tüdrukutel, ei ole küsimust, millal võib tantsima hakata. Tants meeldib lastele ja teeb neid rõõmsaks. Soov muusika saatel end rütmiliselt liigutada ehk tantsida on inimese sees loomulikult, nagu impulss püsti tõusta ja kõndima hakata. Laste peal on seda hästi näha.

Teatud vanuses võib lapsel olla võimalus tantsida nii, et teda otseselt ei juhendata. Ideaalis võiks ta õppida tantsima oma vanemate kõrval.

Kui vanemad tunnevad rõõmu tantsimisest, käivad koos tantsimas ja see on üks osa pidustustest, siis enamasti kujuneb lastes teismeliseks saades välja julgus ja loomulik oskus tantsida.

Kuni 7-8. eluaastani ei viiks ma oma last ühessegi tantsutrenni, küll aga tantsutundi. Alklassides viiksin lapse tantsima, kui ta ise väga soovib. Koolis võiksid kohustuslikud tantsutunnid toimuda alles gümnaasiumiklassides või kutsekoolides.

Lapsevanemad ei pea jätma tantsuõpet kooli vastutuseks, vaid võiks ise seltskonnatantsu minna õppima ja sinna oma lapsed kaasa võtta.

Mul on olnud emasid, kes on oma pojad tundi toonud, et nad õpiksid tantsima. Samuti olen julgustanud seltskonnatantsutundi lapsi kaasa võtma, mitte hoidjaid otsima või lapsi koju jätma.

Meistritiitlitele tuli Kristine Esko Eestis ja maailmas alles täiskasvanuna, tantsides koos Eduard Korotiniga.

Lapsed õpivad nii kõige paremini. Kõigest ei pea ju saama maailmameistrid. Esimajärgus on tants mõeldud vahendiks, mille abil lõõgastuda ja pidutseda nii, et oleks jõudu igapäevaraskusi kanda ja tööd teha, kuigi veel paljukski muuks.

Kellele tantsimine sobib ja mida tantsimine inimestele annab?

Prantsuse näitekirjaniku Molière'i näidendis „Kõndlasest aadlimes“ ütleb tantsuõpetaja: „Kõik inimeste hädad, kõik hirmsad kuriteod, millest kubiseb inimkonna ajalugu, kõik poliitiliste mõõdalaskmised ja väepealike eksimused on tingitud puudulikest tantsuoskusest.“ Ja lisab: „Kui inimene toimib valesti, olgu siis perekonnaasjades, riiki valitsedes või sõjaväe juhtides, kas siis ei öelda sel puhul: see ja see tegi siin ja seal vale sammu? Aga kui inimene teeb vale sammu, kas pole selle põhjuseks siis halb tantsuoskus?“

Tants sobib igaühele, kes tunneb vajadust või soovi tantsida. Tantsimise võimalust ei piira vanus ega sugu.

Tantsimine võimaldab puhata ja välja tulla argipäeva rutiinsetest tegevustest. Uued liikumiskombinatsioonid loovad uusi ühendusi närviteedes ja läbi selle annavad närvüsteemile võimaluse loomulikult teel maha võtta pingeid, mis on nii füüsilist kui psüühilist laadi, kasutamata keemilisi vahendeid, nagu näiteks alkohol.

Aastaid tagasi korraldasin seltskonnatantsu õhtuid erinevates restoranides, et pakkuda seltskonnatantsu harrastajatele võimalust pidulikus õhkkonnas tantsida. Tagasiside restoranioomanikelt ei olnud hea, sest nende põhikäibe artikkel, alkoholi käive, oli madal. Tantsima tulnud inimesed küll sõid ja tarbisid vett, aga alkoholi nad ei vajanud.

Tantsimisega hoiab meele

Barokktants sobib ideaalselt kehahoiuga tegelemiseks, nii hoidmiseks kui parandamiseks.

Kõik huvilised on oodatud Riisiperre seltskonnatantsu tundi.

erksa ja uuringud näitavad, et tants on üks nendest tegevustest, mis aitab ennetada dementsust.

Tants võiks pakkuda palju ajaloo- ja kultuurihuvilisele, sest tantsides teatud ajastu tantsu on inimesel füüsiliselt võimalik ajas rännata. Tunnetada vastava ajastu, klassi ja piirkonna olemust, hoiakuid, suhtlusmaneeere.

Tants on üks inimesele antud vahend, millega hoida oma elujõudu, taastuda raskest tööst, välja tulla rutiinist ja lihtsalt rõõmustada. Paaritantsus on neid tundeid võimalik võimendada, jagades head meeleolu paarilise või lausa väikese seltskonnaga.

Tantsuõpetajana on mulle aastaid huvi pakkunud see, kuidas tants ja muusika mõjutavad inimese kehahoiu ja seeläbi tervist. Tantsimisega võib rikkuda rühti ja süvendada juba olemasolevaid rühtivigu, aga võib hoida head rühti või parandada vale kehahoiu.

Tantsuõpetajal lasub

muidugi suur vastutus: tuleb osata hoida ja vajadusel taastada inimese sees olev loomulik impulss, tahe ja tung tantsida.

Siinkohal tahaksin rääkida barokktantsust ja sellest, kuidas olen barokktantsu õpetamiseni jõudnud.

Tantsustilidest sobib barokktantsu ideaalselt kehahoiuga tegelemiseks, nii hoidmiseks kui parandamiseks. Barokktants ja eriti Prantsuse barokktants on külluslik, võimaluste ja detailirohke nii muusikas kui tantsus. Selles stiilis on tantsu nais- ja meeste jaoks erinevad. Õpetada saab nii lapsi, noori kui täiskasvanuid kõrge eani. Tegemist on suurepärase distsipliiniga.

Oskusliku tantsuõpetaja jaoks on barokktants tõeline varandus ja mineviku pärand, mille kohta leidub muusikas ja tantsus häid ülestähendusi, mis on säilinud tänaseni.

Nii ongi juhtunud, et olen

ringiga tagasi 17. sajandi Prantsusmaal ning seltskonnatantsu ja võistlustantsu kõrval olen hakanud õpetama barokktantsu.

Barokktantsu ja -muusika poole suunas minu pilgu juba päris mitu aastat tagasi inimene, kes erialalt ei ole tantsuga seotud. Võiks öelda, et ta lausa „istutas minusse idee“ minna Prantsusmaale Béatrice Massin'i juurde barokktantsu kursusele. Nii on alguse saanud minu barokktantsu huvi.

Tegelikult võiks öelda huvi Euroopa kultuuris olevate tantsude vastu nii keskajal, renessansis kui hiljem. Barokktantsu mõju tantsustilidele Euroopas on olnud tohutu tänapäevani.

Tantsustilid, mida harrastada ja mida Eestis ka õpetatakse, on seinast sein. Lisaks on interneti vahendusel võimalik osaleda erinevatel tantsukursustel üle maailma. See, kui teatud tantsustilid või õpetusviisid ei sobi, ei tähenda veel, et tants üleüldiselt ei sobi. Tuleb natuke vaeva näha ja leida endale sobiv.

Ringi vaadates olen täheldanud, et populaarsust on kogunud tantsustilid, mis on meieni jõudnud väljastpoolt Euroopat. Eks mindki on köitnud Euroopale võõrad kultuurid ja tantsud, aga seda lühiajaliselt. Minu meelest on Euroopa kultuur ise juba niivõrd mitmekesine ja rikkalik ning kõige sobilikum siinsetele rahvastele. Sellest lähtun planeerides tantsutunde Arte Movimemento tantsukoolis.

Kuidas te ise tantsimise juurde jõudsite? Kes on olnud teie treenerid, eeskujud?

Lapsena viis mind tantsima ema. Ma ei mäleta, kas ma ka ise selleks soovi avaldasin. Olin siis alles 6-aastane. Minu esimesed tantsuõpetajad olid Paul ja Aza Rusanov. Kui nemad tegevuse lõpetasid, jätkasin tantsimist Helle Paldra juures.

Olen neile tänulik, et nad suutsid minus hoida julgust ja rõõmu tantsida. Laste puhul on väga oluline, missugused on inimesed, kelle juurde lapsed viiakse midagi õppima. Mul on hea meel, et mina sattusin nende õpetajate juurde.

Õpetaja professionaalne tase on oluline, aga sellest olulisem on, missuguse inimesega on tegemist. Halb on treener või õpetaja, kes laste kaudu viib ellu iseenda või lastevanemate ambitsioone, aga hea on inimene, kes päriselt hoolib lastest.

Aktiivselt võistlustantsuga - pikad treeningud, tihe võistlusgraafik ja laagrid - hakkasin tegelema alles keskkoolis Tartu tantsuklu-

Fotod: erakogu

Võistlusspordiga lõpetas Kristine Esko 2006. aastal. Pärast seda on ta Eduard Korotiniiga teinud mitmeid sõuesinemisi.

bis Stiil Jaan Siilaku käe all. Meistritiitlid Eestis ja maailmas tulid alles täiskasvanuna, tantsides koos Eduard Korotiniiga.

Sel ajal oli minu põhiõpetaja, treener ja toetaja Vera Bondarenko, kes ise ei olnud kunagi võistlustantsuga tegelema, vaid oli Ukrainas lõpetanud balletikooli.

Ma arvan, et olin umbes 20-aastane, kui esimest korda astusin stange juurde ja osalesin oma esimeses klassikalise tantsu tunnis. Vera eripära treeneri ja õpetajana seisneb selles, et vaatamata balletitantsija taustale, ei püüdnud ta minust teha balletitantsijat, vaid kasutas seda suurepäraselt süsteemi, mis on välja kasvanud barokktantsust ja mille sünnikohaks ja ajaks on Prantsusmaa 17. sajand, minu keha koolitamiseks.

Millised olid teie saavutused võistlustantsijana? Kui kaua te võistlustantsukarjääril tiirlesite?

Täiskasvanutes olen tulnud üheksakordeks Eesti meistriks: Ladina-Ameerika tantsudes, standardtantsudes ja 10 tantsus. Tähtsaim sportlik saavutus on ilmselt profide Euroopa meistri tiitel 10 tantsus. Maailma 8. koht Ladina-Ameerika tantsudes ei kõla võib-olla nii säravalt kui medali koht, aga seegi saavutus teeb mulle head meelt.

Alustasin võistlemisega võrdlemisi varakult, nii umbes 8-aastaselt. Sel ajal olid treening- ja võistluskorraldused väikesed ehk ei teinud mulle suurt kahju. Pingelisem sportlik tegevus algas alles gümnaasiumi ajal. Kõige viljakam aeg sportlikus mõttes algas alles 20-aastaselt.

Võistlusspordiga lõpetasin 2006. aastal. Pärast seda oleme Eduardiga teinud mitmeid sõuesinemisi.

Tantsijana olen oma ambitsioonid saanud täielikult rahuldada. Unistada ma sellistest tulemustest küll ei osanud.

Kuidas sündis tantsukool Arte Movimento? Kes koolis tegevad on lisaks teile? Mida ja kellele kool pakub?

Tantsu õpetamisega alustasin juba 2000. aastal. Seega saab sel aastal 20 aastat tantsuõpetaja staaži.

Tantsukooli avasin alles 13 aastat tagasi. Alguses teise nime all ja kooli põhitegevuseks oli siis võistlustants. Lisaks kõrvaltegevused, mis

kõik toetasid võistlustantsu.

2011. aastal tegin tantsukoolis suured muudatused. Tantsukooli nimeks sai Arte Movimento ehk tõlkes liikumise kunst.

Inspireeris mind ühe toreda õlaliigutuse nimi „movimento“ 14. sajandil kirja pandud tantsudest, millega sel ajal olin tutvust teinud.

Koos nimemuutusega toimusid järk-järgult ka sisulised muutused. Ma ei olnud rahul sellega, mis suunas võistlustantsu treeningutega liiguti ja sellega, mida ma nägin, kuidas võistlustants mõjutas noori tantsijaid, isearnis alla 12-aastaseid.

Juba eelnevalt olid minus kerkinud küsimused: kuidas tants ja muusika mõjutavad inimese kehahoidu ja seega tervist, kuidas üles ehitada vanusele sobivad treeningud ja tantsutunnid, missugune mõju on erinevatel tantsustilidel lastele, noortele ja täiskasvanutele? Seega korraldasin tantsukooli tegevused ümber.

Elu on käänuline ja neli aastat tagasi tuli mul ette võtta muudatused isiklikus elus. Tuli teha raske otsus ja tantsukooli tegevust vähendada miinimumini. Töö lastega jäi pooleli, millest on mul väga kahju. Loodan, et varsti on ajaliselt võimalik ka Riisiperes alustada tantsutundidega lastele.

Praegu pakub tantsukool põhiliselt tegevust täiskasvanutele: seltskonnatantsutunnid, barokktantsutunnid, rühmitunnid, individuaaltunnid. Võistlustantsu ja pulmavalssi õpetan ainult individuaaltundides. Kui mõni seltskond või grupp soovib tantsutunde, saab neid jooksvalt kokku leppida.

Teil on pere, annate tantsutunde, kasvatate aedvilja ise, teil on kanad, pardid, haned. Kuidas te kõike seda jõuate?

Maal elamine annab võimaluse kasvatada endale toitu, harida selleks maad ja pida lindi ja loomi. See on üks viis, kuidas enda ja oma pere tervist hoida. Poetoidul on ka koht meie toidulaual, aga oma kasvatatud ja valmistatud toidud on lihtsalt nii palju parema maitsega. Kasvõi oma küpsetatud leiva maitse ja sooja saia lõhn toas.

Sellepärast jätkub aega ja jaksu nende asjadega tegelemiseks. Kodused tööd põllul ja peenardel aitavad mul vältida lülituda ja omamoodi puhata. Looduse keskel elades ehk säilib teadmine, mis on elus oluline ja mis mitte.

Kasva ja sirgu meie ja elevantide rõõmuks

Saue Gümnaasiumi õpilased on suured loomasõbrad ja eriti suurte loomade sõbrad.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauvald.ee

Astaid on jõuludeaegse heategevusliku koogimüügi tulu, mis küündinud 1000 euronit või olnud isegi suurem, annetatud Tallinna loomaaiale – viimati Tiigrioru rajamiseks.

Sel kevadel panid õpilased loodusainete õpetaja Eliko Kõivu eestvedamisel koolihoovi kõrviatsaimed maha, et elevantidele toitu kasvatada.

Et kõik ausalt ära rääkida, alustame algusest

„Lugu hakkas pihta sellega, et loomaaed kutsus inimesi üles kõrviatsaid kasvatama, sest elevantid on nende üle maruõnnelikud ja tänulikud. Meile oli teada, et väga paljudes Saue Gümnaasiumi õpilaste kodudes oli aianurka leitud kõrviatsale sobiv koht. Aga kus sa kõrviats kasvatad, kui elad korteris? Näiteks kooli hoovis? Ja muidugi, mis mitte! Sellest võimalusest haarasid kinni kohe mõned 5.a, 5.c, 5.d, 7.b ja 8.d klassi õpilased klassijuhatajatega ja projekt võis alata,“ kirjeldab õpetaja Eliko, kuidas ettevõtmine alguse sai.

Vahva projekt õpetas noortele koostööd, vastutust, andis teadmisi, kuidas valmistada taimekast, kuidas rajada peenar, millist

mulda kasutada, kuidas kasvatada ja hooldada kõrviatsaimi.

Tänaseks juba 8. klassi jõudnud noored – pildil osa neist koos peenralt korjatud saagiga – sattusid põllumajandusest vaimustusse. Käisid oma „nunnusid“ paar korda nädalas vaatamas-kastmas ja leidsid tihti peale, et keegi oli neist juba kastmise osas kiirem olnud. Tuleval kevadel plaanivad nad kasvatada porgandeid ja mõtlevad maitsetaimepeenra peale.

„Projekti ostunimekirja said sõnnik, puit, kruvid, muld ja katteloor. Sõnnikuga aitasid Saue kohalikud hobused Kasemäe tallist ja Saue Vallavarahalduse haldusjuht Marko Laretei pani mehe tööle, et üks kastitais jõuaks koolihoovile. Mulla tõi kohale Kalsep OÜ. Kuid siis vangutasid targemad ja kogenumad töömehed kohe pead, et see muld pole teps kõlblik. Muld oli raske ja päikselises kohas kuivab kiiresti kõvaks. Kohe valmis lisaplaan, et tuleb varuda turvast ning seda mullaga segada – nii hoiab muld paremini niiskust ja on kergem. Kastid meisterdamise materjalid tõi kohale tööõpetuse õpetaja Urmas Orunurm ja tundus, et kõik on valmis selleks, et õpilased kooli kutsuda,“ saab lugeda õpetaja Eliko kirja pandud kõrviatsablogist,

kuidas kõik edasi kulges.

2. juuni hoogtööpäeval valmistasid lapsed õpetaja juhendamisel kõrviatsade kasvukastid, täitsid need mullaga, istutasid taimed ja katsid need esialgu veel kattelooriga, et öökülm ei üllataks. „Tööd tehti suure hoo ja usinusega. Ärge kartke lastele tööriistu kätte anda,“ julgustab õpetaja Eliko täiskasvanuid.

Nii need kõrviatsad suvi otsa kasvasid ja 14. sep-

tembril jõudis kätte koristuspäev. Suuremaid ja väiksemaid „nunnusid“ sai kokku päris suur hulk: igal projektis osalenud klassil oli kaks taimekasti. Ja õnneks ei leidnud hispaania teetead ka peenramaad üles, mida kartis õpetaja Eliko.

Koolikõrviatsade lisanduvad koduaedades kasvatatud ja seejärel viib kuller maitvad sügisannid elevantide rõõmuks loomaaeda.

Edumuse spetsialist on ideaalne valikainete õpetaja

Haridusalgatuse Edumus õpetajad annavad ühele klassile ühe õppeaasta vältel ühte ainet.

HARIDUSALGATUS
EDUMUS

Tänavu septembris alustas 27 spetsialisti põhitoetuse kõrvalt õpetamist põhikoolis või gümnaasiumis. Saue Gümnaasiumis jagab tippjuht Hanno Tomberg teadmisi globaliseeruvast maailmast 11. klassile.

Innove juhatuse esimehe Birgit Lao sõnul on praegu õpetajaid puudu igas piirkonnas üle Eesti. „Inspireerivate õpetajate kõrval on koolielu rikastamiseks vaja ka töömaailma esindajaid, kes aitaksid luua vajalikku sidet karjääriõppe ja -kavandamisega,“ sõnas Lao.

Kui pilootaastal jõudis Edumusega koostöös 13

spetsialisti, siis 2020/21. õppeaastal jõudis rohkem kui 200 kandidaadist septembri alguses koolidega kokkuleppele 27 õpetajat.

Eelkoolituse läbis 33 Edumuse õpetajat. Neist kuus osales koolitusel, aga pole veel kooliga lepingut sõlminud. Nad on valmis appi tulema vene keele, majanduse, ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse, meedia või keemia õpetamisega, kui koolidel on eriolukorra tõttu või distantsõppes vaja lisajõudu.

Edumuse spetsialist on ideaalne valikainete õpetaja, olgu selleks ettevõtlus, turundus, animatsioon või programmeerimine. Koolides on suur puudus reaalinete õpetajatest, Edumuse

Edumuse õpetaja Saue gümnaasiumis Hanno Tomberg.

ridadest leiab teiste hulgas järeldoktorist füüsikuid, aga ka palju teisi tehniliste erialade spetsialiste.

„Usun, et väga paljud Edumuse õpetajatest suudavad õpilaste silmad särama panna ja aitavad neil edasiõppimise või elukutse valikuid teha. Täna noor vajab ärakuulamist ja innustamist, et oma julguse ideid teoks teha,“ ütleb Edumuse õpetaja Saue gümnaasiumis, tippjuht

Hanno Tomberg. Haridusalgatus Edumus kutsub spetsialiste panustama haridusse, õpetades ühes koolis ühele klassile ühe õppeaasta vältel ühte ainet. Spetsialistidest õpetajatele on programm vabatahtlik ja tasuta, kuid neid toetatakse õpetamiskoolituse ja juhtimisoskuste arendamise kui mentorite võrgustikuga.

Vaata rohkem <https://opetajaks.edumus.org>

Ronimise harrastamisel vanuse ülempiiri ei ole

Ronimine, mida Saue spordihalli 10 meetri kõrgusel ronimiseinal harrastada saab, sobib igas vanuses inimesele. Et Sauele turnima tulla, peaks olema vähemalt poolteist meetrit pikk, sest muidu lihtsalt ei ulatu alustama.

SIRJE PIIRSOO
sirje.piirsoo@sauevald.ee

Füüsiline tugevus ei tee ka kahju, sest kui enne ronimist pole füüsilist koormust saanud, ega siis seinast üles ei roni ka. Aga võib-olla on see just väljakutse paljudele, sest kui millegagi hakkama ei saa, on põhjust peeglisse vaadata ja treenima hakata, et lõpuks tulemuseni jõuda.

Aga mitte ainult pikkus, tahtmine ja füüsiline tugevus ei luba huvilisi seinale iseseisvalt ronida.

Järelevalveta võivad ronida vaid inimesed, kes on läbinud ronimiskursused ja omavad ronijakaarti. Kui algaja ronija soovib iseseisvalt ronida, peab ta läbima instruktori läbiviidud testi. Kui aga huvilisel ei ole iseseisva ronija õigust ja ta soovib seda taotleda, saab Saue iga nädala esmaspäeva õhtul ronida instruktori valve all, kes soovib korraldada õpetab julgustamist ja koolitab huvilisi iseseisvateks ronijateks.

Nii ootabki iga esmaspäeva õhtul hallis ronimishuvilisi instruktor Reimo Liiv, kes selgitab, et treener olemiseks peab tal olema treeneri litsents: „Ma ei treeni inimesi tugevateks ronijateks, ma juhendan, kuidas nad saavad üldse ronimisega tegeleda,“ ütleb Reimo.

Ronimiseks on vaja üldjuhul kahte inimest. Üks on

see, kes ronib, teine on see, kes teda julgustab. Reimo juhendab, mida peab tegema ronija ja mida peab tegema julgustaja, et oleks turvaline.

Kui Reimo on veendunud, et turvalise ronimise põhitõed on selged, kinnitab ta seda allkirjaga ja seejärel saab tulla seinale juba iseseisvalt ronima. Ta lisab, et tegelikult käiakse Sauegi rohkem iseseisvalt ronimas ehk kursused on läbitud ja ronijakaart olemas.

Üks ronimine ei ole ilmingimata välistatud, sest siseronimiseintel on vahet vahel isejulgustavad automaatsüsteemid, nagu ka Saue spordihallis ühel rajal.

Ronimine eeldab mugavat rõivastust, kuid raskemaid radu võttes peaks endale soetama ronimissussid, mis on kummipõhjaga, et haakuks hästi.

Kes mind juhendab?

Kui sa ikka piki siledat seinat, mis lõpus vastu kaldub, 10 meetri kõrgusele turnima hakkad, huvitab ilmselt igaüht, kes sind juhendab ja turvab.

Reimo Liiv, kes on jooksja, õigemini orienteeruja taustaga klubist Saue Tammed, avastas ronimise enda jaoks keskkoolis ja läks Jaan Künnapu alpinismikooli. Aasta pärast jätkas ta õpinguid juba Tartu ülikoolis ja liitus alpinismiklubiga Firm.

Fotod: Sirje Piirsoo

Reimo Liiv juhendaja ametis

Selle sõlme nimi on Kaheksa ja kui te seda teha ei oska, siis Reimolt iseseisvaks ronimiseks luba ei saa.

Sel suvel oli Reimol plaanis minna reisile Norrasse, et ronida tema jaoks siiani kõrgeimat, 1100-meetri kõrgust kaljut. Ronimine võtnuks aega kaks ööpäeva ja ööbida tulnuks võrkiigees või siis ehk oleks leidnud ka astangu, kus end magamiskotis magama sättida, kuid reis jäi ära.

Ei olnud põhjuseks kroonapandeemia, vaid ilmastikuolud: tugev vihm ja tormituul, mil ronimine on ohtlik. On mida oodata järgmisel aastal.

Reimo ütleb, et tegelikult tehakse end Eestis tugevaks, et minna ronima, kus on kaljud. Ise plaanib ta minna novembris Tenerifele, et seal 150-meetrist kaljuseina ronida.

Et kaljusid alistada, annab Reimole tugevuse just treening ronimiseinal. Tund korraga paar korda nädalas ja põhimõttel, et 10 minutit on ta seinale maad puudutamata. Töötavad kõik lihased, et ronida, kinni hoida, mitte alla pudeneda.

„See on väga lõbus kusjuures. Ronin selle kollase raja ära, siis selle musta raja

Saue spordihalli seinal saab ronida korraga viis inimest

Saue spordikeskuse 10 meetri kõrgune ronimisein, mille valmine jäi kevadesse eriolukorraaega, millele järgnes suvi puhkuste ja koolivaheajaga, pakub ronimiseks viit põhiliini, sealhulgas nelja altjulgestuses ronimise liini ja ühte automaatjulgestuse rada.

Kolmandik seinast on vertikaalne või kerge ülekaldega (0°-5°) ja on sobiv algajale ronijale.

Ülejäänud kaks kolmandikku seinast on aga ülekaldega (15°) ja pakub väljakutset igal tasemel ronijale.

Mitmekülgne ja huvitav valik ronimissukke annab seinale põnevust ja avastamisrõõmu. Ronimiseinal on alustuseks 13 huvitavat rada erinevates raskuskategooriates nii algajale kui ka edasijõudnule.

Seina autorid on Rees Juurmaa (Roni OÜ) ja Janne Sievänen (Easy Access). Seina detailid tootis Tšehhis asuv tehnik, selle komplekteerisid autorid Saue.

Sportronimine – uus olümpiaala

3. augustil 2016 teatas Rahvusvaheline Olümpiakomitee, et sportronimine on 2020. aasta suveolümpiamängude medaliala. Tokyo 2020 olümpiamängud lükkusid edasi ja toimuvad tänase kava kohaselt 23. juuli -8. august 2021.

Sportronimine on programmis nii meestele kui naistele kolme alana: seinaronimine, kiiruse peale ronimine ja kõisjulgestusega ronimine. Võitja on see, kes on kõigil kolmel alal parim.

Sportronimine oli kavas ka 2018. aastal Buenos Aireses toimunud noorte olümpiapäevadel.

Sportronimine nõuab jõudu, paindlikkust ja osavust koos hoolika eelplaneerimisega: see on kõigile sportlastele ainulaadne füüsiliste ja vaimsete võimete ning otsustusvõime kombinatsioon.

Sportdiala on keskendunud noortele ja on väga populaarne. Sportronimise rahvusvahelise alaliidu andmetel on ronimiseinal püstitatud enam kui 140 riiki ning alaga tegeleb 35 miljonit inimest üle kogu maailma. Sportlaste keskmine vanus on 23 ja 40 protsenti alaga tegelejatest on alla 20 aasta vanad.

ära, siis oranži raja ära. Aeg lendab, olen hiline ja ei loe 1-2-3 ja nii edasi kangitõsteid,“ möönab ta ronimist treeninguga jõusaalis võrreldes ja lisab, et ronimine ei kasvata lihast, vaid teeb lihase sitkeks, mis on oluline vastupidavussportlastele, nagu jooksjad.

Aga et inimesed on väga erinevad, siis ongi Reimo meelest oluline tutvustada neile võimaluste paljusust,

et leida enda jaoks sobilikem viis, et keha vaimu kõrval unarusse ei jääks.

Kui populaarne ronimine Eestis on?

Ronimine on olnud kogu aeg niši ala. Tõus tuli, kui Tallinnasse Hipodroomi tänavale rajati Ronimisministeerium, kus on võimalik kätt ronida, aga kus on nii väga lihtsaid kui väga raskeid radasid.

Saue mälumängusarja võitis Viimases Pingis

Saue mälumängusari, mis kevadel piirangute tõttu tuli pausile panna, sai 11. septembril Saue Noortekeskuses piduliku lõpu. Kevadeks jõuti mängida neli mängu, viies õnnestus korraldada nüüd sügisel.

ANDRES KAARMANN
Mälumängu korraldaja

Sarja viienda ja ühtlasi viimase mängu võitsid 47 punktiga Rannakalurid (Erkki Kasenurm, Imre Vallik, Rinaldo Lina ja Olle Kask). Esikolmikusse mahtusid veel Viimases Pingis (põhikoosseis Ando

Tull, Aivar Alavere, Valdo Pöder ja Madis Reimand) ning Memosa (Villu Liiv, Margit Ots, Ulvi Urgard ja Kelli Kõluvere), kes kogusid vastavalt 43 ja 40 punkti.

Sarja üldarvestuses suutis liidrikoha hoida ja eelmise hooaja üldvõitu kaitsta Viimases Pingis, kes viie

Viimases Pingis - mälumängusarja võitjad

mänguga kogus kokku 210 punkti. Tugeva viimase mänguga teiseks tõusnud Rannakalurite kontosse jäi 205 punkti ning auhinna kolmanda koha võitsid 198 punktiga Kettavennad (Valdis Toomast, Gunnar

Ersto, Jaanus Sootla ja Andres Laisk). Esikuuikuse mahtusid veel Smek-7, Naftabaas ja Kallisaba.

Viimases Pingis võistles kolmanda koha võitsid 198 punktiga Kettavennad (Valdis Toomast, Gunnar

Pärast viimast mängu toimus traditsiooniliselt ühine tordisöömine.

nud mängust suudeti võita vaid üks. Mänguvõitu said maitsta veel Memosa, Ettur, Smek-7 ja Rannakalurid.

Mälumängusarjas osales sel hooajal kokku 29 võistkonnale tõi edu eelkõige stabiilne mäng kogu hooaja vältel. Viiest toimu-

lumängud. Sarja peamised toetajad olid Saue vald, Aknakate ja Kulukaubandus. Auhindadega toetasid mälumängusõpru ka Paulig ja Saue Auto. Korraldajate erilised tänud kuuluvad Saue Noortekeskusele võrustamise eest.

Fotod: Andres Kaarmann

Vibusport on sobilik väga paljudele

Meie valla vibuklubi Sagittarius tegi suvel kuu aega tõhusat tööd ja valmistas Jõgisoolle Eesti meistrivõistlusteks ilusa vibuväljaku. Võistlused toimusid 29.-30. augustil ning olid avatud kõikidele sport-, plokk-, vaistu- ja pikkvibu laskuritele Eesti Vibuliidu liikmesklubidest.

SAUE VALDUR
sirje.piiirsoo@sauevald.ee

MTÜ Sagittarius juhatusel liige ja Saue treeninggrupi treener Jaanus Gross räägib, et 2020. aasta hooaja võistluskalender sai kevadise eriolukorra tõttu täiesti ümber mängitud ja esialgne korraldaja loobus.

„Võtsin klubi aktiiviga vastu alaliidust tulnud üleskutse korraldada kõige olulisemad suvised tiitlivõistlused Eesti vibusporis Jõgisool ja alustasime ettevalmistustega. Augustis korrasime vibuplatsi, renoveerisime vajaliku koguse vibumatte ja rajasime õige ajaks võistluspaiga. Tavapärastel üsnägi väljak muutus mitmeks päevaks hubaseks telkidega varustatud laagriks,“ kirjeldab Jaanus ettevalmistustöid.

Võistlused kulgesid suure plaanis ajakava kohaselt ja sujuvalt

Veidike venis vaid teise võistluspäeva hommik, kuna elektrooniline märkimissüsteem tõrkus ja pidi käsitsi juhtimisele üle minema.

Sagittariusel laskjad realiseerisid oma oskused hästi: sportvibu kategoorias meeskondlik pronksmedal (Jaanus Gross, Kermo Ivanov, Hendrik Õun) ning veteraanide (Andres Sild) ja vaistuvibu meeste seas (Vaido Valli) kaks hõbemedalit oli esimese päeva kohta tubli saavutus.

Teisel päeval lisas klubi segavõistkondade arvestu-

ses veel ühe pronksi (Hendrik Õun, Maret Tamme) ja kõige krooniks tõusis nende võistluste üks edukamaid laskjaid Hendrik Õun meeste sportvibude meistriks.

Tunnustamist väärivad sportvibu naiskonna neljas koht. Individuaalselt sai Jaanus Gross meeste sportvibudes viienda koha.

Jaanuse tänu kuulub korraldusmeeskonna juhile Mike Grossile, kes suutis kokku panna töötava meeskonna ja viis võistlused läbi. „Meie spordialal on vähe noorema põlvkonna tiime, kes selliseid üritusi läbi viivad. Loodan, et sinna seltskonda lisandub huvilisi veel ja kantakse kogemusi edasi,“ on ta ootusrikas.

Võistluste suurtoetaja oli Samsung, kes individuaalturniiri esikolmikutele auhinnad välja pani.

Oma treeningpaik on väärtuslik

Jaanus ütleb, et Jõgisoo vibuväljak on aktiivses kasutuses igal aastal kevadest sügiseni kaks kuni kolm korda nädalas õhtuti.

„Sellel aastal tundsin suurepäraselt, kui väärtuslik on oma treeningpaik, kui sisetingimused lukus olid. On praegugi veel ebaselge, mida toob lähiaeg spordis laiemalt. Loodame, et väljas harjutamist päris seisma enam ei panda,“ tahab treener uskuda.

Jõgisoo väljaku väärtused on parim võimalik ilmakaarte suhtes olev asetus ja ohutusala suurus. Lisaks trennidele harjutavad

paljud väljakul iseseisvalt, eelduseks oma varustuse olemasolu ja ohutusreeglite tundmine.

Sügisel ja talvel trennib klubi muidugi rõõmuga Saue spordihoones, kus on loodud suurepärase tingimused.

Sagittariusel hooaeg jätkub peagi noorte meistrivõistlustega. Oskusi saavad mängu panna noorte vanuseklassid kuni 20-aastasteni välja. Võistlused toimuvad 26. septembril Järvakandis. Oktoobrist alates valmistub klubi juba sisehooaja võistlusteks.

Sauel trennib noori kahes grupis kokku 30 kandis, lisaks mõned täiskasvanud

„Maksimaalselt saamegi kahe grupi peale 40 laskjaga end ära mahutada. Rohkematega jääks isegi Saue Spordihoone harjutuspaik kitsaks. Alumine piir kipub sinna 9-10-aastaste kanti jääma. Noorematel soovitatakse head koordinatsiooni pakkuvaid spordialasid alla teha, siis on ka vibulaskmises vajalike oskuste omandamiseks kehatunnetus ja jõud olemas,“ jagab aastaid vibusporiga tegelema ja medaleid võitnud treener näpunäiteid, öeldes, et jõudu läheb kõvasti vaja, sest füüsiliste võimete poolelt vaadatuna on vibulaskmine peamiselt jõuvastupidavuse ja koordinatsiooni kombinatsioon. Kõrvalt vaadates võib oskusliku laskja tegevust tunduda lihtsana, kuid tegelikult nõuab päris karmi pingutust ja tahet.

Sauel on esindatud kõik vibuliigid: sport-, plokk-, vaistu- ja pikkvibu

Pikkvibu on traditsiooniline, keskajast tänapäeva üle tulnud vibuliik. Sellele üsnägi lähedane on vaistuvibu, sihiku ja lisadeta vastukaare vibu, mida võib üsnägi sageli filmides näha - näiteks „Näljamängud“. Tippspordi mõttes on kõige kaasajemad sport- ja plokkvibu, millel on sihikud ja hulk vidinaid küljes selleks, et nooled

Klubi laskjad meistrivõistlustel.

Individuaalselt sai Jaanus Gross meeste sportvibudes viienda koha.

väga täpselt märklehe keskele lasta.

„Kõiki vibusid lastakse kahes suures formaadis – platsilaskmises ja maastikuradadel. Alus pannakse platsilaskmises ja maastikul saab neid oskusi põnevates kohtades rakendada. Eesti MV vibusporis oli näiteks platsilaskmise tippvõistlus. Meie klubi liikmed peavad päris mitmeid maastikuradasid, Saue vallas kahjuks neist ühtegi pole. Lähim asub Kanaveres, sealt edasi Arukülas ja päris põnev koht on Saaremaal asuv Hiievälja viburada,“ jagab Jaanus teadmisi.

Vibusport on sobilik väga paljudele

Praegu maailmas toimuv on suurendanud ülemaailmset huvi vibuspori vastu, kuna

Võistlejad laskejoonel.

tegu on üsnägi kontaktivaba spordialaga. Erinevate vibuliikide ja vibu omaduste abil saab kohandada tegevust jõukohaseks enamikule inimestest, oleks vaid treeneid ja harjutamispaikasid.

„Võistlusspordi jaoks on meiega alal vaja kannatlik-

kust ja töötahet. Kuna oskuste hulk on mitmekülgne, siis puhtalt füüsiliste võimete poolelt toorelt esile ei kerkitä,“ viib oskuste pikaajaline lihvimine ka keskmiste füüsiliste võimete inimesi Jaanus Grossi sõnul heade tulemusteni.

Saue noored ratturid võitsid EMV teatekrossis

Spordiklubi CFC võistkond, kuhu kuulusid kõik Saue poisid - Romet Pajur, Ron Rooni ja Rauno Notton - võitis Eesti meistrivõistlused maastikuratta teatekrossis.

RIVO PAJUR

Võistlus toimus Antsla lähedal Pärsimäel. Igal võistlejal tuli läbida 5 kilomeetri pikkune ring, mis oli Lõuna-Eestile kohaselt vägagi mägine.

Paljude tõusude vahele mahutus ka mitu tähelepanu ja sõiduuskust nõudvat laskumist. Pildil vasakult: Rauno Notton, Romet Pajur ja Ron Rooni.

Foto: Agnes Pajur

Ansambli Jääär kontsert „Jäljed“ Ruila mõisas

Ruila mõisas toimub 10. oktoobril algusega kell 16.00 ansambli Jääär kontsert. Jääär on tänaseks tegutsenud pea 30 aastat. Ansambli mängivad Jaan Sööt, Tõnu Timm, Teet Velling ja Tarvo Jaaksoo.

Kontsert toimub lapsendamise nädalal „Iga olukord on unikaalne ja iga laps on ainulaadne“ ning on pühendatud kõikidele lapsendatud ja Ruila mõisakoolis õppivatele lastele. Kaasa teevad lapsed ja vanemad, kes on üks-teist leidnud lapsendamise kaudu. Vaheteksid on pärit raamatust „Elamiseks mõeldud elu“, mille iga kontserdil osaleja saab kingituseks kaasa.

Laste koolitee algab kodust, vahel ka lastekodust. Mõnel lapsel on üks vanem, mõnel on neid rohkem kui kaks. Mõnel lapsel on sportlikud vanemad, mõnel musikaalsed ja mõnel harivad põldu. Mõned lapsed saavad rohkem taskuraha kui teised. Ükskõik, milline on lapse kodu või millised on nende vanemad, on koolis kõik lapsed võrdsed. Ruila mõisakool annab haridust, julgustab katsetama ja on kogukonna keskus.

Pärast kontserti on kõigil huvilistel võimalus tutvuda Ruila mõisaga. Avatud on Äasmäe külaplatsi kohvik.

KONTSERT ON KÕIGILE TASUTA

Kohapeal või ülekanedega saab toetada Ruila mõisakoolis õppivate laste huvihariduse omandamist. Koolil on plaanis soetada lastele ksilofon.

Ülekanne: MTÜ Ruila Mõis, EE792200221051519015, märksõna „huviharidus“. Korraldajad: Ruila kool, MTÜ Oma Pere ja Saue vald.

Osalemisest saab teada anda 3. oktoobrini või kuni kohtade täitumiseni meiliaadressil: tiia.rosenberg@ruilakool.ee.

SIGRID PETOFFER

Ettevõtlusnädal aitab avastada ettevõtlikkuse valem

On alanud registreerimine tänavuse ettevõtlusnädala üritustele. Traditsiooniline üle-eestiline ettevõtlusnädal „Avasta ettevõtlikkuse valem!“ toimub sel aastal 5.-11. oktoobril.

Ettevõtlusnädal tutvustab viise, kuidas olla ettevõtlikum ja nutikam. Fookuses on e-kaubandus, sest just tänu veebipõhiste lahendustele õnnestus paljudel ettevõtjatel sel aastal koroonakriisi kiuste oma tegevust jätkata või isegi uuele tasemele viia.

Ettevõtlusnädalal toimub pea 200 temaatilist üritust kõikides Eesti maakondades: ettevõtlusega alustama julgustavad veebiseminarid, konverentsid, töötoad. Suurem osa neist on osalejatele tasuta.

Ettevõtlusnädala programmiga saab tutvuda ja üritustele registreeruda veebilehel ettevotlusnada.ee.

August lükkas viiulimängijatele hoo sisse

Vaikse kevade ja pika suvepuhkuse järel sai augustis taas võimalikuks koguneda ühiselt pillimängu nautima. Saue Muusikakooli viiuliõpilased osalesid kahes laagris.

JUTA ROSS

Saue Muusikakooli viiuliõpetaja ja laagrite korraldaja

12.-16. augustil toimus üleriigiline Suzuki suvelaager Vana Vigalas. Laagri traditsioon on kestnud juba 21 aastat. Sündmus on mõeldud Suzuki ehk emakeele meetodil pillimängu õppivatele lastele ja nende vanematele. Varasematel aastatel on laager toimunud Kiviõlis, Sakus, Rakveres, Tabiveres, Noarootsis, Olustveres, Pärnus, Väimelas, Aa rannas ja Kehtnas.

Liikumise mõte on tutvustada lisaks pillimängule erinevaid Eestimaa paiku.

Osalenud on õpilasi ja õpetajaid Eestist, Leedust, Lätist, Belgiast, Taanist, Rootsist, Soomest. See aasta ei võimaldanud väljastpoolt Eestit soovijatel kohale tulla.

Sauelt osales laagris õpetaja ja kümme Suzuki meetodil viiulit õppivat last koos vanematega.

Toimusid grupi- ja indivi-

duaaltunnid, ühismusitseerimine, orkester, lõuna- ja vaba lava kontserdid, muinasjutu õhtu koos meisterdamisega.

Laagri lõpetas avalik kontsert, mis oli otse ülekanedena jälgitav kogu Euroopas.

17.-19. augustil panid Kehtna viiulimusikast kõlama Harjumaa Keelpilliorkestri noorem ja põhikoosseis. Saue Muusikakooli lapsed osalevad orkestri töös kollektiivi asutamises saadik.

Suvelaagrid on laste seas aasta oodatud sündmus. Siin leiab uusi sõpru, kohtab vanu häid tuttavaid, saab koos pärast pikka suvepuhkust pillimängu lainele häälestuda, näeb uusi kohti, õpib uuel hooajal mängitavat repertuaari.

Saue Muusikakoolist osalesid Jennifer Erm, Liselle Laanemets, Melissa Melani Oruste, Karoliine Alamaa, Greta Malva ja õpetaja Jutta Ross.

Lisaks pingsale pillimängule külastasid orkestrandid Kehtna kuulsat piimafarmi,

Muusikakooli viiulimängijad Suzuki suvelaagris Vana Vigalas.

Suzuki õpe

Meetod võimaldab pillimänguga alustada kolmandast eluaastast. Emakeele õppimise printsiibil algab tutvus instrumendiga juba varases eas. Suzuki meetod kannab endas elufilosoofiat, läbi mille kasvab ja areneb nii laps kui vanem. Tihe kolmepoolne koostöö - laps, vanem, õpetaja - annab igale pisikesele muusikahuvilisele võimaluse areneda endale sobivas tempos.

kust iga päev saadetakse Leetu töötlemiseks 20 000 liitrit piima. Farmi omanik Siim Riisenberg näitas valduseid ja tutvustas lastele vasikatega toimetamist, lehmade söötmist, lüpsmist ja vajadusel ravimist. Soojad ilmad viisid orkestrandid harjutama ruumidest välja Kehtna laululavale, kus mahe suvetuul vael ajal

lehte aitas keerata ja päike mängijate päid paitas. See oli justkui pisike eelproov 2022. aastal toimuvale noorte laulupeole, kus samuti on vaja välitingimustes hakkama saada. Nõnda ongi Saue suuremad ja väiksemad viiulimängijad saanud hoo sisse ning valmis uueks ja põnevaks kooliaastaks.

Kohalikud kogukonnad saavad oktoobri alguseni toetust taotleda

Mittetulundusühingud ja sihtasutused saavad kohaliku omaalgatuse programmi sügisvoorust tegevuseks toetust küsida. Maksimaalne toetussumma on kuni 4000 eurot ühe projekti kohta.

RAHANDUSMINISTERIUM

Sageli on just tänu kohalike kogukondade usinale tegevusele külas aktiivne seltsielu, toredad mänguväljakud või põnevad koolitused ja huviringid kohalikele elanikele.

Kuigi paljud neist kohalikest toimekatest inimestest

organiseerivad seda kõike õhinapõhiselt ja vabatahtlikult, vajavad need tegevused elluviimiseks raha.

Siin tuleb neile tublidele inimestele toeks kohaliku omaalgatuse programm, et aidata kaasa tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimisele ning püsimisele.

Täiendav info ja taotlusvormid

• www.hol.ee/374
• HOL-i peaspetsialist Maret Välja, telefon +372 507 7450, e-post maret.valja@hol.ee

Toetust antakse tegevusteks, mis tugevdavad kogukonna identiteeti, loovad tõhusamat koostööd ning panustavad kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu.

Toetust antakse ka kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumiseks ja ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide

rajamiseks ja arendamiseks.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides tegutsed mittetulundusühingud ja sihtasutused, kus ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole.

Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on oleval tegevusest kuni 4000 eurot ning omafinantseering peab olema vähemalt 10% projekti kogumaksumusest.

Taotlusi võib esitada e-posti teel. Tähtaeg on 1. oktoober 2020 kell 16.30. Siinse piirkonna taotlused tuleb esitada MTÜ-le Harjumaa Omavalitsuste Liit.

Eesti Rahvuskultuuri Fond võtab vastu stipendiumite ja kultuuriprojektide finantseerimise taotlusi

SA Eesti Rahvuskultuuri Fond võtab kuni 15. oktoobrini vastu taotlusi stipendiumideks ja kultuuriprojektide finantseerimiseks 2021. aastal. Stipendiume ja toetusi jagatakse 137 allfondist.

Eesti Rahvuskultuuri Fond toetab:

- üksikisikuid stipendiumidega õppe- ja teadustööks ning loominguliseks ja sporditegevuseks;
- organisatsioonide toetustega eesti rahvuskultuuri arendamise, säilitamise ja edasikandmise seisukohalt oluliste projektide

algatamiseks ja finantseerimiseks.

Esimest korda osaleb jagamisel kaks allfondi.

Gunnar Toomemetsa fond on algatatud 2019. aastal Gunnar Toomemetsa poolt eesmärgiga toetada eesti tantsuspordi arengut.

Valter Lengi fond on algatatud 2009. aastal Valter Lengi poolt eesmärgiga toetada eesti üliõpilasspordi ajaloo uurijaid.

Jagamise info, jagamisel osalvate allfondide nimekirja ning e-ankeedi leiata sihtasutuse koduleheküljelt www.erkf.ee

KIBUNA KÜLA ÜLDKOOSOLEK

toimub 13. oktoobril 2020 kell 19:00 Laitse Seltsimajas.

PÄEVAKORD:

- Informatsioonid
- Külavanema valimine

Info tel. 56928551, Arne Kullasepp aarne.kullasepp@gmail.com

Hääleõigus on Kibuna sissekirjutusega elanikel. Sõnaõigus on kõigil Kibuna kinnistuomanikel

BUSSILIN 191 TALLINN-SAUE

E-R	L-P																							
Viru	06:20	06:55	07:15	08:10	08:45	09:50	10:40	11:35	12:35	13:35	14:40	15:30	16:25	17:25	18:10	19:15	20:10	21:20	23:10	09:05	14:05	17:15	20:05	23:05
Vabaduse väljak	06:21	06:56	07:16	08:11	08:46	09:51	10:41	11:36	12:36	13:36	14:41	15:31	16:26	17:26	18:11	19:16	20:11	21:21	23:11	09:06	14:06	17:16	20:06	23:06
Kosmos	06:22	06:57	07:18	08:14	08:49	09:54	10:44	11:39	12:39	13:39	14:44	15:34	16:29	17:29	18:14	19:18	20:13	21:22	23:12	09:09	14:09	17:18	20:08	23:07
Vineeri	06:23	06:58	07:19	08:15	08:50	09:55	10:45	11:40	12:40	13:40	14:45	15:35	16:30	17:30	18:15	19:19	20:14	21:23	23:13	09:10	14:10	17:19	20:09	23:08
Tallinn-Väike	06:24	06:59	07:20	08:16	08:51	09:56	10:46	11:41	12:41	13:41	14:46	15:36	16:31	17:32	18:17	19:20	20:15	21:24	23:14	09:11	14:11	17:20	20:10	23:09
Kalev	06:25	07:00	07:21	08:17	08:52	09:57	10:47	11:42	12:42	13:42	14:48	15:38	16:33	17:36	18:19	19:21	20:16	21:25	23:15	09:12	14:13	17:22	20:11	23:10
Hallivanamehe	06:25	07:00	07:21	08:17	08:52	09:57	10:47	11:42	12:42	13:42	14:48	15:38	16:33	17:37	18:20	19:21	20:16	21:25	23:15	09:12	14:13	17:22	20:11	23:10
Virve	06:28	07:03	07:25	08:21	08:56	10:01	10:51	11:46	12:46	13:46	14:52	15:42	16:37	17:43	18:24	19:25	20:20	21:29	23:18	09:14	14:15	17:24	20:13	23:12
Risti	06:30	07:05	07:27	08:23	08:58	10:03	10:53	11:48	12:48	13:48	14:54	15:44	16:39	17:45	18:26	19:27	20:22	21:31	23:20	09:16	14:17	17:26	20:15	23:14
Valdeku	06:33	07:08	07:30	08:26	09:01	10:06	10:56	11:51	12:51	13:51	14:57	15:47	16:42	17:48	18:29	19:30	20:25	21:34	23:23	09:19	14:20	17:29	20:18	23:17
Hiiu	06:36	07:11	07:33	08:29	09:04	10:09	10:59	11:54	12:54	13:54	15:00	15:50	16:45	17:51	18:32	19:33	20:28	21:37	23:26	09:21	14:22	17:31	20:20	23:19
J. V. Janniseni	06:37	07:12	07:34	08:30	09:05	10:10	11:00	11:55	12:55	13:55	15:01	15:51	16:46	17:52	18:33	19:34	20:29	21:38	23:27	09:23	14:24	17:33	20:22	23:21
Vikerkaar	06:39	07:14	07:36	08:32	09:07	10:12	11:02	11:57	12:57	13:57	15:03	15:53	16:48	17:54	18:35	19:36	20:31	21:40	23:29	09:25	14:26	17:35	20:24	23:23
Vana-Pääsküla	06:44	07:19	07:41	08:37	09:12	10:16	11:06	12:01	13:02	14:02	15:08	15:58	16:53	17:59	18:40	19:40	20:35	21:44	23:33	09:29	14:30	17:39	20:28	23:27
Sillaotsa	06:44	07:19	07:41	08:37	09:12	10:16	11:06	12:01	13:02	14:02	15:08	15:58	16:53	17:59	18:40	19:40	20:35	21:44	23:33	09:29	14:30	17:39	20:28	23:27
Nõlvaku	06:45	07:20	07:42	08:38	09:13	10:17	11:07	12:02	13:03	14:03	15:09	15:59	16:54	18:00	18:41	19:41	20:36	21:45	23:34	09:29	14:30	17:39	20:28	23:27
Urda	06:47	07:22	07:44	08:40	09:15	10:19	11:09	12:04	13:05	14:05	15:11	16:01	16:56	18:02	18:43	19:43	20:38	21:47	23:36	09:31	14:32	17:41	20:30	23:29
Peoleo	06:48	07:23	07:45	08:41	09:16	10:20	11:10	12:05	13:06	14:06	15:12	16:02	16:57	18:03	18:44	19:44	20:39	21:48	23:37	09:32	14:33	17:42	20:31	23:30
Saue tee	06:52	07:27	07:49	08:45	09:20	10:24	11:14	12:09	13:10	14:10	15:16	16:06	17:01	18:07	18:48	19:48	20:43	21:52	23:41	09:35	14:36	17:45	20:34	23:33
Paulig	06:53	07:28	07:50	08:46	09:21	10:25	11:15	12:10	13:11	14:11	15:17	16:07	17:02	18:08	18:49	19:49	20:44	21:53	23:42	09:36	14:37	17:46	20:35	23:34
Tule	06:54	07:29	07:51	08:47	09:22	10:26	11:16	12:11	13:12	14:12	15:18	16:08	17:03	18:09	18:50	19:50	20:45	21:54	23:43	09:37	14:38	17:47	20:36	23:35
Pämasalu	06:54	07:29	07:51	08:47	09:22	10:26	11:16	12:11	13:12	14:12	15:18	16:08	17:03	18:09	18:50	19:50	20:45	21:54	23:43	09:37	14:38	17:47	20:36	23:35
Noortekeskus	06:55	07:30	07:52	08:48	09:23	10:27	11:17	12:12	13:13	14:13	15:19	16:09	17:04	18:10	18:51	19:51	20:46	21:55	23:44	09:38	14:39	17:48	20:37	23:36
Kuusehaki	06:56	07:31	07:53	08:49	09:24	10:28	11:18	12:13	13:14	14:14	15:20	16:10	17:05	18:11	18:52	19:52	20:47	21:56	23:45	09:39	14:40	17:49	20:38	23:37
Saue jaam	06:56	07:31	07:53	08:49	09:24	10:28	11:18	12:13	13:14	14:14	15:20	16:10	17:05	18:11	18:52	19:52	20:47	21:56	23:45	09:39	14:40	17:49	20:38	23:37
Laastu	06:57	07:32	07:54	08:50	09:25	10:29	11:19	12:14	13:15	14:15	15:21	16:11	17:06	18:12	18:53	19:53	20:48	21:57	23:46	09:40	14:41	17:50	20:39	23:38
Rauna	06:57	07:32	07:54	08:50	09:25	10:29	11:19	12:14	13:15	14:15	15:21	16:11	17:06	18:12	18:53	19:53	20:48	21:57	23:46	09:41	14:42	17:51	20:40	23:39
Tõkke	06:59	07:34	07:56	08:52	09:27	10:31	11:21	12:16	13:17	14:17	15:23	16:13	17:08	18:14	18:55	19:55	20:50	21:59	23:48	09:42	14:43	17:52	20:41	23:40

BUSSILIN 191 SAUE-TALLINN

E-R	L-P																							
Tõkke	06:30	07:20	07:45	08:15	09:00	09:55	10:50	11:50	12:50	13:50	14:45	15:35	16:35	17:20	18:30	19:25	20:40	21:25	22:30	07:30	10:20	15:00	18:10	21:00
Rauna	06:30	07:20	07:45	08:15	09:00	09:55	10:50	11:50	12:50	13:50	14:45	15:35	16:35	17:20	18:30	19:25	20:40	21:25	22:30	07:30	10:20	15:00	18:10	21:00
Laastu	06:31	07:21	07:46	08:16	09:01	09:56	10:51	11:51	12:51	13:51	14:46	15:36	16:36	17:21	18:31	19:26	20:41	21:26	22:31	07:31	10:21	15:01	18:11	21:01
Saue jaam	06:33	07:23	07:48	08:18	09:03	09:58	10:53	11:53	12:53	13:53	14:48	15:38	16:38	17:23	18:33	19:28	20:43	21:28	22:33	07:33	10:23	15:03	18:13	21:03
Kuusehaki	06:33	07:23	07:48	08:18	09:03	09:58	10:53	11:53	12:53	13:53	14:48	15:38	16:38	17:23	18:33	19:28	20:43	21:28	22:33	07:33	10:23	15:03	18:13	21:03
Noortekeskus	06:35	07:25	07:50	08:20	09:05	10:00	10:55	11:55	12:55	13:55	14:50	15:40	16:40	17:25	18:35	19:30	20:45	21:30	22:35	07:35	10:25	15:05	18:15	21:05
Pämasalu	06:35	07:25	07:50	08:20	09:05	10:00	10:55	11:55	12:55	13:55	14:50	15:40	16:40	17:25	18:35	19:30	20:45	21:30	22:35	07:35	10:25	15:05	18:15	21:05
Tule	06:36	07:26	07:51	08:21	09:06	10:01	10:56	11:56	12:56	13:56	14:51	15:41	16:41	17:26	18:36	19:31	20:46	21:31	22:36	07:36	10:26	15:06	18:16	21:06
Paulig	06:37	07:27	07:52	08:22	09:07	10:02	10:57	11:57	12:57	13:57	14:52	15:42	16:42	17:27	18:37	19:32	20:47	21:32	22:37	07:37	10:27	15:07	18:17	21:07
Saue tee	06:39	07:29	07:54	08:24	09:09	10:04	10:59	11:59	12:59	13:59	14:54	15:44	16:44	17:29	18:39	19:34	20:49	21:34	22:39	07:39	10:29	15:09	18:19	21:09
Saue tee	06:40	07:30	07:55	08:25	09:10	10:05	11:00	12:00	13:00	14:00	14:55	15:45	16:45	17:30	18:40	19:35	20:50	21:35	22:40	07:40	10:30	15:10	18:20	21:10
Peoleo	06:45	07:35	08:00	08:30	09:14	10:09	11:04	12:04	13:04	14:04	14:59	15:49	16:50	17:35	18:45	19:40	20:55	21:39	22:44	07:43	10:33	15:13	18:23	21:13
Urda	06:46	07:36	08:01	08:31	09:15	10:10	11:05	12:05	13:05	14:05	15:00	15:50	16:51	17:36	18:46	19:41	20:56	21:40	22:45	07:45	10:35	15:15	18:25	21:15
Laagri	06:47	07:37	08:02	08:32	09:16	10:11	11:06	12:06	13:06	14:06	15:01	15:51	16:52	17:37	18:47	19:42	20:57	21:41	22:46	07:45	10:35	15:15	18:25	21:15
Nõlvaku	06:48	07:38	08:03	08:33	09:17	10:12	11:07	12:07	13:07	14:07	15:02	15:52	16:53	17:38	18:48	19:43	20:58	21:42	22:47	07:47	10:37	15:17	18:27	21:17
Vana-Pääsküla	06:49	07:39	08:04	08:34	09:18	10:13	11:08	12:08	13:08	14:08	15:03	15:53	16:54	17:39	18:49	19:44	20:59	21:43	22:48	07:48	10:38	15:18	18:28	21:18
Vikerkaar	06:52	07:42	08:08	08:38	09:21	10:16	11:11	12:11	13:11	14:11	15:06	15:56	16:58	17:42	18:52	19:47	21:02	21:46	22:51	07:51	10:41	15:21	18:31	21:21
J. V. Janniseni	06:53	07:45	08:11	08:41	09:24	10:18	11:13	12:13	13:13	14:13	15:08	15:58	17:01	17:45	18:55	19:48	21:03	21:47	22:52	07:53	10:43	15:23	18:33	21:23
Hiiu	06:54	07:46	08:12	08:42	09:25	10:19	11:14	12:14	13:14	14:14	15:09	15:59	17:02	17:46	18:56	19:49	21:04	21:48	22:53	07:54	10:44	15:24	18:34	21:24
Valdeku	06:57	07:48	08:14	08:44	09:27	10:21	11:16	12:16	13:16	14:16	15:11	16:01	17:04	17:48	18:58	19:51	21:06	21:50	22:55	07:55	10:45	15:25	18:	

TÄISKASVANUD ÕPPIJA NÄDAL

Töötuba neile, kes soovivad oma ettevõtmist või hobi viia läbi sotsiaalmeedia rohkemate inimesteni.

- Miks alustada?
- Kuidas alustada?
- Kuidas jätkata?

Kogemusi jagab aastatepikkuse FB lehekülgede administreerimise praktikaga sauelane Valdur Vacht.

AEG JA KOHT

7. oktoober kell 18.30
Saue linna asumiseltsi ruumides Kütise 4, Saue linn

REGISTREERIMINE

Sirje Luberg
Telefon +372 523 4339
E-post sirje.luberg@sauehuvikeskus.ee

MAALIKURSUS TÄISKASVANUTELE OKTOOBRI JA NOVEMBRIS

Alates 5. oktoobrist 2020 esmaspäeviti Saue Gümnaasiumi kunstiklassis.

Kunstikursusel tegeleme maalimisega - tutvume ja kasutame erinevaid vahendeid maaliliste tulemuste saavutamiseks.

Kavas on kasutada kuivpastelle, akvarelle, kunstniku taseme guašše, akrüülvärve, tušši jms. Tund algab kell 18.30 ja kestab 1,5 tundi ehk 2 akadeemilist tundi. Kohtume kokku 8 korda.

Hind 45 eurot kuus (8 korda 90 eurot). Vahendid on hinnas.

Eelnevat maalimiskogemust ei eeldata. PS! Maalimine mõjub teraapiliselt.

JUHENDAJA

Kunstnik Keiu Kuresaar
Telefon +372 507 8842

LISAINFO JA REGISTREERIMINE

Sirje Luberg
Telefon +372 523 4339
E-post sirje.luberg@sauehuvikeskus.ee

SAVITUBA PEREDELE

Alates 3. oktoobrist laupäeviti kell 11.00-13.00 Saue Gümnaasiumi kunstiklassis. Juhendaja Made Kaaras.

Ühe korra osalustasu

- täiskasvanud 10 eurot
- pere (1 täiskasvanu ja 2 last) 16 eurot

Hind sisaldab

- materjale
- töövahendeid
- põletust
- juhendamist

Info ja registreerimine

Sirje Luberg
Tel 523 4339
E-post sirje.luberg@sauehuvikeskus.ee

Keraamika - see on imelihtne!

Saue Kontserdisügis 2020

15 september Avakontsert

Kitarristide trio: Jorma Puusaag (kitarr), Martin-Eero Kõressaar (bass), Joosep Talumaa (kitarr)

1 oktoober

Rahvusvaheline Muusikapäev

Esinevad Siim Selis (klaver) ja Maris Liloson (laul)
Kontsert algab 16:00

27 oktoober

L.V.Beethoven 250

Solist Lea Valiulina (klaver), Peeter Sarapuu (fagott)

17 november

Saksofonikvartett Quattro Quarti

Kavaga "Üle maade ja merede"
Koosseisus: Eve Neumann (sopransaksofon), Jandra Puusepp (altsaksofon), Valdur Neumann (tenorsaksofon), Liis Mäevälja (baritonsaksofon)

1 detsember

Lõpukontsert

Sofia Rubina kvartett

Kontserdid toimuvad Saue Kontserdisaalis kell 18:30
Õpilastele ja õpetajatele tasuta!

Info: www.sauemuusikakool.ee
Kavas võib tulla muudatusi.

Korraldaja: MTÜ Improviis

Laitse Rally Park

KARDIKOOL
www.laitserallypark.ee

SAUE VALLAVALITSUS KOOSTÖÖS
Laitse Rally Park'iga VIIB LÄBI KARDIKOOLI.

Koolitused algavad 26. septembril 2020. a.
Grupi suurus on 15 last. Kardikool lastele vanuses 8 kuni 15 a. Koolitus toimub kahes grupis laupäeviti algusega kell 10:00 või 11:30. Ühe koolituskorra pikkuseks on 1,5h.

Koolituse maksumus on 500€, 50% Saue Vallavalitsus, 25% Laitse Rally Park. Osalustasu on 125€ lapse kohta.

Registreerimiseks kontakteeruge
info@laitserallypark.ee

OSALUSTASU KANDA MTÜ SPORDIKLUBI LAITSERALLYPARK
SWEDBANK EE572200221035612284.
SELGITUSSE MÄRKIDA "KARDIKOOL" NING LAPSE EES JA PEREKONNANIMI.

2020 KLIIIMA-JOOKS

Jooksjate ja kõndijate ühisstart
algusega Riisiperest Nissi kooli staadionilt
22. septembril kell 19.00

Registreerimine kohustuslik! Pane ennast kirja bit.ly/klimajooks
ja liitu ka meie Facebooki üritusega!

Esineb ansambel Kemoterapia

Osalejatel on võimalus mõtta oma keha bioloogilist vanust.

Rohkem infot raivaasamaa@hotmail.com või telefonil 5596 5667 (Raiina Vaasmaa).

Kõrvale olev nautikood avab jooksumaja Endomondo keskkonnas.

kait kall liis karpov sten karpov liina tennosaar jekaterina novosjolova
egon nuter ragne pekarev klaudia tiitsmaa rain toik jaan uuspoold

Laagri kultuurikeskuses

25. septembril kell 11 ja 19

filmi svingerid tegijate uus komöödia

asjad, millest me ei räägi

Piletid : 5 / 4 eur (õpilane, pensionär)

Piletid on müügil 30 minutit enne seansi algust kohapeal.
Laagri kultuurikeskus Veskitammi 8 Laagri tel 6796765

LAAGRI KULTUURIKESKUS
9. OKTOOBRI KELL 19

KONTSERIT
GEORG OTS 100!

MATI TURI (TENOR) MARTTI RAIDE (KLAVER)

Piletid 10 €

Käsitrukis piletid saad osta kohapeal.
Trükitud piletid PILETIMAAILMAST.

LISAINFO: Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri, tel 6796765

JUMALA-TEENISTUSED SAUE KIRIKUS

27. september kell 13
Teenistust juhatab ja jutlustab Vahur Utno. Piibli teksti loeb Heli Vahter. Muusikaga teenib Andrus Vaiklo.

4. oktoober kell 13
Teenistust juhatab ja jutlustab Erki Kuld. Muusikaga teenivad Liis Kurm ja Piret Kuld.

11. oktoober kell 13, lõikustänapüha
Teenistust juhatab Erki Kuld. Muusikaga teenib Saue koguduse naisansambel. Piibli teksti loeb Liia Lumilaid. Jutlustab Priit Pesur.

18. oktoober kell 13
Teenistust juhatab ja jutlustab Raivo Kaustel. Muusikaga teenib Andrus Vaiklo. Piibli teksti loeb Marika Malein-Vaiklo.

Palve ja osadustund igal kolmapäeval kell 19.

LAAGRI KRISTLIKU KOGUDUSE

10. aastapäeva pidulik jumalateenistus

27. SEPTEMBRIL
Algusega kell 12.00
Laagri kultuurikeskuses
Veskitammi 8

Tere tulemast!

Ruula spordihoones on saadaval veel vabad ajad

Sulgpall, korvpall, võrkpall, jalgpall, tennis

Täpsem info
ester.leitenkukk@sauespordikeskus.ee

Hageri kihelkonna MÄLUMÄNG
Hageri rahvamajas

26. september kell 11.00

Võistkonnad 3-liikmelised
Küsimused koostab Tenno Sivadi

Mängus osalemiseks registreerida aadressil:
maria.saarna@kohila.edu.ee
Või numbril 53584881

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT JA AEG	KONTAKTID
14.09-30.10	Näitus "Läbi aja. Mängud ja mänguasjad"	Laagri kultuurikeskuse pikas saalis	FB: Laagri kultuurikeskus tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
22.09.	Kliimajooks	kell 19 Start Nissi kooli staadionilt	tel 5596 5667, rainavaarmaa@hotmail.com
25.09.	Kino "Asjad millest me ei räägi"	kell 11 ja 19 Laagri kultuurikeskuses	FB: Laagri kultuurikeskus tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
26.09.	Kodukaupade kirbuturg	kell 10 Laagri kultuurikeskuse õuealal	Müüjate registreerimine kaidogrunberg@hotmail.com, tel 5667 6272
27.09.	Laagri Kristliku Koguduse 10. aastapäeva jumalateenistus	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	www.laagrikogudus.ee
01.10.	Rahvusvahelise muusikapäeva kontsert. Siim Selis ja Maris Liloson	kell 16 Saue kontserdisaalis	www.sauemuusikakool.ee
04.10.	Mustkunstiteatri etendus "Huumor ja hokuspookus"	kell 12 Mustkunstiteatris	www.mustkunstiteater.ee
04. ja 11.10	Laagri Kristliku Koguduse jumalateenistus ja pühapäevakool	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	www.laagrikogudus.ee
09.10.	Kontsert "Georg Ots 100!" Mati Turi ja Martti Raide	kell 19 Laagri kultuurikeskuses	FB: Laagri kultuurikeskus tel 679 6765, laagri@sauekultuur.ee
10.10.	Sauelane liikuma. Orienteerumine	kell 12 Keskuse pargis	tel 53334160, rainer.kukk@sauespordikeskus.ee

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele kauaaegse hea majanaabri

SILVI PUNGA
lahkumise puhul
KÜ Nõlvaku 1 elanikud

Südamlik kaastunne Maie Sepale

ABIKAASA
lahkumise puhul
Riisipere kultuurimaja

Avaldame sügavat kaastunnet Maie Sepale

ABIKAASA
surma puhul
Saue Vallavalitsus
Saue Vallavolikogu

Avaldame sügavat kaastunnet Riisipere raamatukogu direktorile Maie Sepale

ABIKAASA
surma puhul
Töökaaslased Saue valla raamatukogudest

MUSTKUNSTITEATER
IMED ON REAALSUS, USKUMATU ON VÕIMALIK

ESITLEB

HUUMOR & HOKUSPOOKUS

MÜÜGIL AINULT PIIRATUD ARV KOHTI!

20.09. KELL 12:00
04.10. KELL 18:00
18.10. KELL 12:00

IKKA AINULT MUSTKUNSTITEATRIS PILETID PILETILEVIS JA KODULEHEL

WWW.MUSTKUNSTITEATER.EE

Saue vald

Huvialakool Nissi Trollid annab teada...

Põnnikool!

Reedeti Laagri kultuurikeskuses

Alustame 11. septembril

4-11 kuu vanustele: 10.00
1-2,5 aasta vanustele: 11.00

Õpetaja Kadi Arula

Lisainfo ja registreerimine:
Mari-Liis Simovart
5308 9518
nissitrollid@gmail.com

Avaldame kaastunnet perekond Salumetsale isa, vanaisa ja äia

HEINDRICH SALUMETSA
lahkumise puhul
Kauguse tänava kaasteelised

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid.

Avaldame sügavat kaastunnet Maiele

ERI HIEMÄE
surma puhul.
Aita ja Annika perega

MÜÜA LÕHUTUD KÜTTEPUUD
kohaletoomisega lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu, kuiv lepp.
Hinnad soodsad. Küsi hinda!

Tel. 50 99598
pakhalupuu@gmail.com
www.pakhalupuu.ee

Armast

KAI AUNI
mälestavad kolleegid Tuleviku Lasteaiast
Südamlik kaastunne lähedastele

AUTOR KRISTA JÜRGENSON
LAVASTAJA MARGUS PRANGL

VON GLEHNI TEATER

PESUKARU TALGUPÄEV

KRIMIKOMÖÖDIA LASTELE

LASTETEATER JÖGISOO SELTSIMAJAS 18.10.2020 KELL 12.00

PILET 5 € / osaleja Osalustasu kanda
MTÜ Saue-Jõgisoo Haridusseltsile
a/a: EE32200001120083061

Mängukool

MÄNGUKOOLI LASTEHOMMIKUD JÖGISOOL JÄTKUVAD!

MÄNGUKOOL korraldab JÖGISOO SELTSIMAJAS kord kuus pühapäeviti 4-8 a. lastele lõbusaid ja arendavaid lastehommikuid. Rändame üheskoos arvu- ja tähemaal, kuulame ja vaatame põnevaid lugusid/teleteatrit, kirjutame tähti ja numbreid, tegevuste vahel on mängupaus. Lõpetuseks maalime või meisterdame üheskoos.

Esimene lastehommik Jõgisoo seltsimajas toimub PÜHAPÄEVAL, 27. sept. 2020 kell 11.00-13.00

Eelnev registreerimine info@mangukool.ee, tel. 5120730, www.mangukool.ee

SAUE ORIENTEERUMINE

toimub laupäeval 10. oktoobril 2020

START KELL 12.00
Saue Vallamaja eest, Saue linna keskusepark.

KAVAS ON JOOKSU ja RATTORIENTEERUMINE

Valida saab pikema ja lühema raja vahel. Rattaorienteerumisel hiiver rohusüsteem!

Registreerimine toimub kohapeal kell 11.00 - 11.45.

Tule osale kogu perega!
Osalejate vahel loositakse auhindu!

Lisainfo: Rainer Kukk 53334160
rainer.kukk@sauespordikeskus.ee

ANDRES DVINJANINOV RICKARD FUCHSI MONOKOMÖÖDIA

VANUSE 50 VARJUNDIT

6. NOVEMBRIL KELL 19.00
NISSI PÕHIKOOLI SAALIS

PILETID MÜÜGIL AINULT KOHAPÄÄL. TÄRSPILET 15.00 EURO, SOODUSPILET 10.00 EURO. NBI KEHTIVAD KA 22. MÄRTSIKS MÜÜGIDU PILETID. AUSTADES NISSI PÕHIKOOLI KODUKORDA PÄÄLINE KAASA VÕTTA VAHETUSJALATSID.

KARLOVA TEATER

Minu Tantsukool

HEI SIN! KAS SULLE MEELDIB TANTSIDA?

MINU TANTSUKOOL ALUSTAB UUE HOOAJAGA 2020/2021!
REGISTREERIMINE ON ALANUD.

LAAGRI KOOL:

SHOWTANTS - E JA K KELL 14.15-15.15 1-3 KL
15.15-16.15 4-8 KL
HIP-HOP-T JA N 15.00-16.00 1-3 KL
16.00-17.00 4-8KL

TANTSULINE VÕIMLEMINE / AKROBAATIKA N 17.45-18.15 ALATES 4A

LAAGRI MÖLDRE MAJA:

SHOWTANTS - E KELL 14.00-15.00
K KELL 13.10-14.10
HIP-HOP - K KELL 14.10-15.10
R KELL 12.15-13.15

TANTSULINE VÕIMLEMINE JA AKROBAATIKA E KELL 17.45-18.15 ALATES 4A PS! ALUSTAME 7OKT

REGISTREERIMINE HUVIKOOLI KODULEHEL - WWW.LAAGRIHUVIALAKOOL.EE

WWW.INSTAGRAM.COM/MINUTANTSUKOOL
WWW.FACEBOOK.COM/MINUTANTSUKOOL

KEIU KUNSTISTUUDIO

KUNSTIKURSUSED

LAAGRI HUVIKOOLIS TEISIPÄEVITI

I RÜHM 14.05 - 15.35
II RÜHM 15.45 - 17.15

Kõik kunstihuvilised on oodatud, eelnev joonistusoskus ei ole oluline

Registreerimine ja info:
www.laagrihuvialakool.ee
www.keiukuresaar.com

SAUE VALLAS, AVATUD LENNUMODELLISMI HUVIRING
Alustame 4. septembril kell 14.05
AVASTAME TEHNIKAMAAILMA!

TOIMUMISAJAD REEDETI:
I RÜHM, kell 14.05-15.35 (algajad)
II RÜHM, kell 15.35-17.05 (edasijõudnud)

ÕPPETASU: 24,- eurot kuus

Info ja registreerimine: (KES EES - SEE MEES!)
KOHTADE ARV ON PIIRATUD!
Laagri Huvialakool: www.laagrihuvialakool.ee
taigur@laagrihuvialakool.ee; tel 5193 3522

TULE TALTECH

KORVPALLITRENNI!

Korvpallitreningud toimuvad Laagri Kooli võimlas ja Laagri Kooli Möldre majas.

LAAGRI KOOLI VÕIMLA (1.-6. klassid)
E 15.00-16.30
K 16.00-17.30
R 14.30-16.00

MÖLDRE MAJA VÕIMLA (1.-4. klassid)
T 13.10-14.30
K 13.10-14.30
N 13.10-14.30

INFO JA REGISTREERUMINE:
www.laagrihuvialakool.ee
Tel: 5193 35 22

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiitid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raie ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Väljaõppinud puudelangetajad lõikavad parima hinnaga ohtlike puud ja teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 51 33 458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Majade, kõrvalhoonete ehitamine täislahendus-tega. 53 529 476 mehitus@gmail.com

Fekaalivedu ja kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430.

Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. 5010834

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenus kodaedades, ühistute ja äriühingute ümbruses. Helista ja küsi lisa - 5399 3595

Teostame kaevetöid miniekskavaatoriga. Tel: 56393588. www.väikeekskaator.ee

Korstnapühkimisteenus. Tel. 53330556. Korstna-
hooldus.ee

Hoonete renoveerimine, juurdeehitused, pönnin-
gute välja ehitamine, muinsuskaitse tööd, fas-
saadide, katuste, vundamentide soojustamine ja
renoveerimine. T. 53072076, info@viimistlusehi-
tus.ee

Fassaaditööd. Katusekattetööd. vundamentitööd
ja üldehitustööd. T. 53072076, info@viimistlusehi-
tus.ee

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi,
eterniit). Tänavakivide puhastus. 56 241 509 And-
res

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi,
eterniit). Tänavakivide puhastus. 56 241 509 And-
res

Aitame vabaneda prahist! 15, 20 ja 30m³ kontei-
nerite rent, tööjõud koristamiseks. Tell 55570040
Info www.prugiveod.ee

Korstnapühkija ja pottsepa teenused; ohtlike
puude/okste langetamine; viljapuude lõikamine;
trimmerdamine; heki lõikus ja pügamine. Tel. +372
5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Mahla pressimisteenus ja mahlamüük Harjumaal
Kose vallas. Lisainfo: 56219762.

Veoteenused ja ehitusmaterjali transport. Kraa-
naga veoauto saab ise peale/maha tõsta kuni 2t
raskusega kaupa. Big-Bag kottide vedu (1m3 / 1t).
Tel. 58363882

Töökeseppspetsialist (FIE) osutab töökesk-
konnaalast täisteenust. T.5101084, ain.ohutusteh-
nika@gmail.com.

MÜÜK/OST

Sõidukite kokkuost (auto, buss, veok, haagis, teh-
nika). Tel 55678016

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüüginna-
ga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt
maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal
kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan sei-
sevauto@gmail.com või 56188671 Järgi tulen
puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt
maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee

Kuiv okaspuu al 55 €/rm, kask al 62 €/rm, haab al
50 €/rm, metsakuiv al 45 €/rm; toores kask al 52
€/rm, okaspuu al 44 €/rm. Pikkus 30, 40, 50 cm.
Tel 516 4278

Aednikule ökokompostmuld, sõelutud põllu-
muld, kõdusõnnik (hobuse ja lehma), liiv, kruus,
freesasfalt, graniitkillustik, killustik. Kallur väike-
veod Tel: 501 5992

Müüa koos transpordiga haljastusmulda, liiva,

killustikku ning pakume kopplaaduri teenust. Info
5265342.

Pakume Eestis toodetud kvaliteetset puitbri-
ketti ja pelletit. Müüme ka väikseid koguseid.
Info 55597572

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras.
Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksi-
riga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.
com. Kuulutus ei aegu.

KÜTTEPUUD. Müüa küttepuud pikkusega 30-60
cm. Toores segalehtpuu alates 45 €/rm. Toores
sanglepp alates 47 €/rm. Kuiv segalehtpuu alates
57 €/rm. 30 cm kuiv lehtpuu 40l võrgus 3,10 €. Tel.
5042707

Auto Ost. Ostan kasutusena jäänud seisva sõiduki
(sõiduauto, maastur, kaubik). Ei pea olema sõidu-
korras. Võib olla arvelt maas. Kiire tehing ja vor-
mistamine. Tel 53654085, skampus@online.ee

Keila Lemmikloomapood müüb kvaliteetset ko-
dulindude täissööta (tibudele, noorkanadele,
munevatele kanadele, broileritele, kalkunitele).
Poes saadaval kõik linnupidamiseks vajalik inven-
tar: sööturid, jooturid, inkubaatorid jms. Täiendav
info: 628 8888. Asume: Haapsalu mnt 21, Keila.
Avatud: E-R 10:00-18:00, L 10:00-14:00

Erinevas vanuses kanade müük Saue. Info 50
74710. Samas võimalik tellida vuti- ja kanamune.
Saele toimetan kohale teispäeviti, teistel päe-
vadel saab kätte Keilas.

Metsaküla Piim AS müüb sõnnikut. Hind 6,00 eu-
rot/tonn + käibemaks 20%. Kohalevedu tellimisel.
Tellimine: 6049826, 56483533

Müüa puitbriketti, pelletit, kivisütt ja kütteklotse.
Transport Sauele tasuta. Tel.5359 3615. www.kei-
labrikett.ee.

Ostame VANAVARA - mööbel, dokumendid, fotod,
mänguasjad, nõud, tööriistad, ehted, kunst, moo-
torattad ja palju muud! Ardo, 56 07 85 79

KINNISVARA

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504
5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Kolmeliikmeline noor pere soovib osta oma kodu
Saue, mis oleks vähemalt kolmetoaline ja suure
aiaga. 56 911 572.

TÖÖ

Pakume tööd abitöölisele osalise tööajaga. Põhi-
töök on kaunistuste triikimine toodetele (jakid,
retuusid, seelikud, kleidid). Aneri Sport OÜ, ane-
risport@gmail.com, +3725137705

MUU

Hispaania keel Saue. Kutsume Teid hispaania
keele kursustele. Tunnid kolmapäeva õhtuti Saue
Pärnasalu 19 või zoom.com portaali vahendusel.
Info ja registreerimine a.s.wesman@gmail.com

Oled oodatud meie hubasesse Saue saali kunda-
lini JOOGA algajate BAASKURSUSELE 3.-4.10! Regu-
laarsed tunnid toimuvad igal KOLMAPÄEVAL kell
18.30-20.00. www.simran.ee, raili@simran.ee, tel
5253753.

Nagu see sügis, nii mööduvad aastad,
nendes on päikesepaistet ja tuult.
Olgu Su päevades päikesekulda,
olgu neis tervist ja rõõmu veel suurt!

VÄINO LINDE
85

Juubeliõnnitlused naabritelt
ja headelt sõpradelt
Tabara külast

MOSAIIK TANTSUKOOL

MOSAIIK TANTSUKOOL ALUSTAB
TREENINGUID SAUE LINNAS

SEPTEMBRIKU TREENINGUD TASUTA!

TANTSUSTIILID: TÄNAVATANTS JA KAASAEGNE TANTS

TREENINGRÜHMAD: 1-4 KLASS JA 5-9 KLASS

ASUKOHT: SAUE SPORDIHOONE, NURMESALU 9

TREENER: TUULI RIIT

EMAIL: MOSAIIKTANTSUKOOL@GMAIL.COM

LISAINFO: WWW.MOSAIIKTANTSUKOOL.CO

RAID & KO
www.raid.ee

MERIKE KÄVER
+372 528 7233
merike@raid.ee

Vali hea maakler!

**KINNISVARA
OST-MÜÜK-ÜÜR**

**AUTOKATTE OÜ võtab
tööle TOOTMISTÖÖLISE
tootmisbaasi Saue.**

Töö ühes vahetuses.
Väljaõpe kohapeal.

Täiendav info:
Saue linn, Pärnasalu 27
tel. 6709 046,
mob. 50 16 033
autokate@autokate.ee

**Saue valla vee-ettevõtte AS
Kovek otsib oma meeskonda
TORULUKKSEPPA**

täistööajaga töötamiseks
Riisiperes. Vajalik BC kategooria
juhulubade olemasolu. Kui C
kategooria puudub, siis peaks
kandidaadil olema valmisolek
kursuste läbimiseks C kategooria
omandamiseks.

Huvi korral täiendava info
saamiseks helistage tel 5053633
või kirjutage e-postile jaanus.
teder@kovek.ee

1KORSTEN

Professionaalne ja kaasaegne
KORSTNAPÜHKIMISTEENUS
Sinu eramule

Tel 56004050, info@1korsten.ee
www.1korsten.ee

**EELK Saue Pauluse kogudus
JUMALATEENISTUSED**

aadressil Kütise, 4 Saue linn
IGAL PÜHAPÄEVAL KELL 13.00
SAUE PÄEVAKESKUSE SAALIS

KOLMAPÄEVITI kell 14.00 Piiblitund Kirikutoas
kell 15.30 Laulutund Kirikutoas

Õp. Juha Väliaho tel. 56152299
valiahod@gmail.com,
Vaimulikuga isiklikud kõnetunnid toimuvad
kokkuleppel õpetajaga.

Koguduse sekretär Anna Makeev
tel. 56943660, e-post: saue@eelk.ee

**EELK Saue Pauluse koguduse kantslei ja
raamatukogu asub KIRIKUTOAS aadressil
Kütise 4, (postkontori vastas uks)**
Vaimulik kirjandus saadaval eesti, vene ja
soome keeles.

Teie toetused ja annetused on võimalik
EELK Saue Pauluse koguduse pangakontodele
kanda järgmiselt:
Saaja: **EELK Saue Pauluse kogudus**
arveldusarve I (kiriku ehitamine)
EE057700771003723516 LHV,
arveldusarve II (põhitegevus, kogudusetöö,
liikmemaks) **EE657700771003723503 LHV**
Selgitus - Annetus

**SILMADE
KONTROLL
JA PRILLIDE
MÜÜK**

30. OKTOOBER ALATES 10.00
**TURBA
KULTUURIMAJAS**

Ettereg. tel. 5323 2454

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

**Silmade kontroll 15€,
prillistjale TASUTA**

HEAD HINNAD SEPTEMBRIKUUS!

Saue Kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Laitse
Kpl. Nissi

Pakkumised kehtivad kuni kaup jätkub*

Tualettpaber
Camomilla, 3-kihiline, 8 r.
REGINA

3.59
2.75 -23%

Mayeri pesupulber
white; all care color 400g

1.45
1.10 -24%
2.75/kg

Soolapeekon v.p
Nõo lihavürst

9.90
5.90 /kg -40%

Wokisegu 400g
Härmavili

1.29
0.99 -23%
2.48/kg

Sügise salat 530g
Põltsamaa

2.59
1.69 -35%
3.18/kg

Eesti Pagar
Tosca kook
päikli-rosina 600g

6.39
4.89 -24%
8.15/kg

Ja lisaks palju teisi häid pakkumisi kauplustes kohapeal!

www.keilaty.ee

Haapsalu mnt 57b, Keila

Kodu soodsalt soojaks!

Puu24.ee

LEPP alates 45 €/ruum

PELLET alates 190 €/alus

PUITBRIKETT alates 125 €/alus

☎ 6 000 136
☎ 52 000 93

- ☎ Pellet
- ☎ Puitbrikett
- ☎ Lahtine küttepuid
- ☎ Konteineris küttepuid
- ☎ Võrkkotis küttepuid
- ☎ Korstnapühkija

Alusel kaubad (brikett, pellet, konteiner ja võrkkott) toome kliendile ratastõstukiga koduhoovi sisse.

UUE PÕLVKONNA LG ÕHK-VESI SOOJUSPUMP - KÕIK ÜHES

- tiptasemel efektiivsus
- kõrge energiaklass
- kütte- ja soojavee valmistamine
- töötab välisõhu temp. -25 °C
- kõrge pealevoolu temp. 65 °C
- LG SmartThinQ™ kaugjuhtimine
- kiire ja kompaktne paigaldus

KÜTTEMEISTER

www.kyttemeister.ee
Pärnu mnt 499, Laagri
tel 6 556 680

info@kyttemeister.ee

THERMA V.
Monobloc

MÜÜK JA PAIGALDUS
Küsi personaalset pakkumist!

SAMI

AS SAMI ambitsioonikasse meeskonda on oodatud **CNC TREI- JA FREESIKESKUSE (HAAS) OPERAATOR**

Rohkem infot:
personal@sami.ee või 51976863

Address:
Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald

WWW.SAMI.EE

Nõustevõttes elu

KÕIK MATUSETEENUSED KEILAS

Eesti soodsaim tuhastusmaterjal, kabel, peilauad, ööpäevaringne lahkunu transport

Memoris
Krematoorium ja matusebüroo

Keila Pargi 30 • TASUTA LÜHINUMBER 16200 • www.memoris.ee

ÕÜ SINITIIVIK GRUPP

Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kalsu ja narmasvaipadele.
Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värsket välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176 info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

LAAGRI LOOMAKLIINIK
ASUME LAAGRIS VAE 2/1

TEL. 5507267
WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

TALLINNA KÜTTELADU
Aastast 2002

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT! Info ja tellimine 51 36 999
www.kytteladu.ee info@kytteladu.ee

RUF PUITBRIKETT
ALATES 130€ /ALUS

PELLET
ALATES 190€ /ALUS

ÜMAR PUITBRIKETT
ALATES 140€ /ALUS

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
Puitbrikett • pellet • kaminapuit
kivistüsi • turbabrikett • grillüstüsi

LAAGRI KÜTTELADU
TELLIMINE:
504 0304 ja info@kytame.com

ÜMAR PUITBRIKETT (auguga) - 1000kg
150,00 EUR/alus
auguga puitbriketi põlemise aeg 1h pikem

RUF PUITBRIKETT - 1000kg
125,00 EUR/alus
kvaliteetne ja ostjate lemmik

PELLET - 960kg
195,00 EUR/alus
Soodne küte pelletkatlasse

JAE JA HÜLGIMÜÜK. KÜSI PAKKUMIST

OSTAME PÕLLU- JA METSAMAAD

Oleme tegutsenud üle 21 aasta ning meie omandis on üle 14 000ha maad

ANTS ERIK / 50 91 575

METSATERVENDUSE

e-Garden

Aiakauplus e-garden on avatud
E-R 9.00-17.00 ja L 9.00-15.00.
Asume Saue Keskuse tänav 6 (endise Lofti sisehoovis).

TALLINNA KREMATORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSEID
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÖÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

TALLINNA KREMATORIUM

Telli rimi.ee

Poes käimine ei pea olema raske,
kui teed seda targalt

OSTA E-POEST 5 € SOODSAMALT

Sooduskoodiga SAUE-RIMI

Sooduskoodi kasutamiseks logi sisse e-poodi.
Kood kehtib ühele ostule alates 55€ ostukorvist
perioodil 14.09-18.10.2020.

SAUE VALLA LÄHIM RATTAPOOD

**Rataste müük, hooldus ja remont,
lisavarustus, sporditoidud, toidulisandid**

SPORDIPARTNER RATTAPOOD

Avatud E-R 10:00-19:00, L 10:00-15:00
Pääsküla 8, 10917 Tallinn, Tel 516 2207
spordipartner.ee

KÕIK VAJALIK ÜHEST KOHAST

Baltic Restaurantsi rahvusvahelised kogemused ulatuvad aastasse 1993, olles täna suurim toitlustus-teenuseid pakkuv ettevõtte Eestis ja töandjaks üle 500 töötajale.

Meie töötajad veedavad pühad perede seltsis!
Pakume tööd KOKALE

Vabad töökohad:

- ÄÄSMÄE KOOLIS
- RIISIPERE LASTEAIAS

Omalt poolt pakume:

- Vajadusel sõidukompensatsiooni
- Lisa tervisekindlustust või sport-ID
- Ühisüritused
- Omapere toitlustus

Huvi korral võta kindlasti ühendust telefonil 5300 2971 või kirjuta cv.ee@balticrest.com

Sinu eelised,
kui kuulud meie meeskonda

www.balticrest.com

Baltic Restaurants

Lat re-start Daily Take Off SUBWAY